

Luceafărul

REVISTĂ • UNIUNII SCRITORILOR din R. P. R.

Anul IV, Nr. 15 (74) • 1 august 1961 • Apare la 1 și 15 ale lunii • 12 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

ION BANUȚA: Cetatea tăcerii — versuri — pag. 3.
ZOE DUMITRESCU — BUȘULENGA: Symbolism — pag. 4.
N. BREBAN: Noapte albă — povestire — pag. 5.
Prof. EDMOND NICOLAU: Noutăți în electronică — pag. 11.
ROMAN CARMEN: Spania! Spania! pag. 12.

FORUMUL MONDIAL AL TINERETULUI

A. MIHAILOPOL:

Construcătorul

Omenirea a trecut în ultimii ani prin mari transformări. Forțele pacii și socializmul, mereu în creștere, au devenit astăzi factorul hotărâtor al dezvoltării societății. Ele sînt capabile să preîntîmpine un nou măcel mondial, să zădărnicească uneltirile agresorilor imperialiști. În zilele noastre, ideile coexistenței pașnice sînt îmbrățișate de mase tot mai mari de oameni din lumea întreagă. Pentru tot mai mulți locuitori ai planetei noastre devine evident că soluționarea problemelor litigioase internaționale poate fi făcută numai pe această bază. Încercările cercurilor imperialiste de a promova politica de poziții de forță sînt sortite eșecului. Oamenii simpli de pe întregul glob, popoarele tuturor continentelor, își dau mîna pentru a apăra bunurile cele mai de preț ale omenirii: pacea, cultura, bunăstarea.

Schimbările de importanță istorică survenite în viața internațională se reflectă direct și în mișcarea mondială a tineretului. Soarta tinerii generații nu poate fi despartită de lupta popoarelor pentru pace, dezarmare, interzicerea armelor nucleare, împotriva acțiunilor de încordare în relațiile între state. Pentru colaborare, prietenie, în vederea atingerii acestor deziderate ale umanității se pronunță sute de organizații naționale și internaționale de tineret, studențesc, sindicale, culturale etc. Se dezvoltă tendința de cooperare în sinul mișcării internaționale a tineretului și studenților, se înmulțesc continuu și devin tot mai puternice manifestările de unitate ale tineretului în lupta pentru pace și a viitor fericit.

Forumul Mondial al Tineretului, care se desfășoară la Moscova între 25 iulie — 3 august a.c., la inițiativa organizațiilor sovietice de tineret, slujește aceste scopuri și aspirații ale tinerilor și studenților din întreaga lume spre unirea eforturilor comune în marea bătălie pașnică pentru viață, fericire, progres, bunăstare. Ce este Forumul? O întîlnire mondială reprezentativă a organizațiilor naționale și internaționale ale tineretului, care se pronunță pentru pace și acționează pentru apărarea drepturilor tineretului, cu scopul de a discuta și găsi o bază de colaborare privind problemele ce preocupă tineretul la mijlocul secolului al XX-lea. „Forumul de la Moscova nu se aseamănă nici cu festivalurile, nici cu congresele, a declarat Piero Pieralli, președintele F.M.T.D. Festivalul are caracterul sărbătoresc al unei mari manifestări de

masă, pe cînd Forumul are caracterul unei reuniuni a reprezentanților diferitelor organizații de tineret pentru studierea aprofundată a celor mai importante probleme ale contemporaneității. Forumul nu este, de asemenea, nici asemănător unui congres, deoarece congresul este o adunare a unor forțe ce au aceeași orientare. Or, Forumul este o adunare a unor forțe deosebit de orientate în ceea ce privește orientarea lor. Această inițiativă reprezintă un eveniment cu totul nou și deosebit de important în mișcarea mondială a tineretului. Timp de 10 zile, în ședințe plene, pe comisii și subcomisii, sînt discutate următoarele probleme:

1. Tineretul, înțelegerea reciprocă, colaborarea și coexistența pașnică;
2. Tineretul, lupta împotriva imperialismului și colonialismului, pentru independența națională și problemele păcii;
3. Tineretul și dezarmarea;
4. Tineretul, drepturile și obligațiile sale în societate;
5. Tineretul și progresul.

Acesta este programul Forumului, acceptat de toți participanții la ședințele Comitetului internațional de pregătire și supus discuției tuturor organizațiilor și persoanelor care se interesează de problemele tineretului. În zilele Forumului, participanții au posibilitatea să se întîlnească și la clubul internațional al Forumului, unde pot să discute numeroase probleme actuale în afara celor prevăzute în programul ședințelor plene și de lucru ale comisiilor și subcomisiilor. Aici vin să vorbească mari personalități ale vieții obștești, culturale, științifice din Uniunea Sovietică; printre invitații clubului se află și laureații celui de al II-lea Festival internațional cinematografic de la Moscova. Larga reprezentare a Forumului demonstrează marea însemnătate a acestui inițiativă care se bucură de larg ecou nu numai în rîndurile tineretului ci și în mijlocul forțelor pacii din întreaga lume. Mari personalități ca profesorul american Linus Pauling, laureat al Premiului Nobel, doamna Rameșvari Nehru, activistă

obștească din India, președintele Cunei, Osvaldo Dorticos, Lordul Boya Orr, membru al Camerei Lorzilor din Marea Britanie, au salutată Forumul și i-au urât succes. Întîlnii cosmonaut al lumii, Iuri Gagarin a declarat: „Această întîlnire a tinerilor și tineretului din cinci continente, discuțiile asupra problemelor care preocupă tîna generație a secolului al XX-lea, au o deosebită importanță. E bine că la Forum fiecare are posibilitatea să-și exprime liber punctul de vedere și să polemizeze cu alții”.

Sînt prezente la Forum 12 mari organizații internaționale ca: Consiliul Mondial al Pacii, U.N.E.S.C.O., Federația Mondială a Tineretului Democrat, Serviciul Civil Internațional, Uniunea Internațională a Studenților, Federația Internațională a sportului universitar. Din America Latină participă peste 100 de organizații, printre care: Consiliul Național al tineretului din Bolivia, organizație membră a Adunării Mondiale a Ti-

neretului (W.A.Y.), secțiile de tineret ale partidelor de guvernămînt liberal și conservator din Columbia, Asociația tinerilor revoluționari din eroica Cuba, uniuni de tineret și studențesc din Chile, Venezuela, Argentina, Brazilia etc. Au venit la Forum cele mai importante organizații de tineret din Africa, printre care: Adunarea democratică a tineretului din Guinea, Organizația pionierilor din Ghana, Confederația studenților din Maghreb, (Maroc, Tunisia, Algeria) etc. Și tinerii țării din Asia sînt reprezentanți la Forum prin delegațiile unor mari organizații de tineret ca: Federația Tineretului din China populară, Consiliul tineretului Seirendan din Japonia, organizația membră a W.A.Y., Federația pan-indiană a tineretului și Bhrat Yuvak Samaj din India, organizații ale tinerilor din Indonezia, Ceylon, Birmania, Vietnam, Coreea etc. Din Europa și America de Nord participă la Forum, alături de delegații țării socialiste, reprezen-

tanți ai quakerilor americani și englezi, studenți creștini din Canada și din Finlanda, peste 30 de organizații din Canada și din Finlanda, peste 30 de organizații din Franța și numeroase altele ale tinerilor comuniști, socialiști, radicali, liberali etc. din Italia, Grecia, Belgia, Germania și alte state.

Anumite organizații naționale din Europa și America de Nord, precum și Adunarea Mondială a Tineretului (W.A.Y.) și Uniunea Internațională a tineretului socialist, s-au dovedit însă și de astă dată adevărate metodele „razboiului rece”, demascîndu-se în fața întregii lumi ca promotoare ale invențiilor în relațiile internaționale între organizațiile de tineret. Ele au refuzat să participe la Forum, trimițînd scrisori calomnioase Comitetului internațional de pregătire și îndemnînd și alte organizații să nu participe. Dar circularele lor au rămas fără efect. Forumul a căpătat cea mai largă reprezentare obținută pînă acum la vreo întîlnire a tinerii generații a lumii, după Conferința Mondială a Tineretului din 1945.

Tineretul din Republica Populară Romîna susține cu caldura nobilei idei ale Forumului. Vital interesată în apărarea pacii, în construirea socializmului înfaptitului său conducător Partidului Muncitoresc Român, tîna generație a Romîniei populare consideră această inițiativă ca o prețioasă contribuție la promovarea ideilor coexistenței pașnice, respectului reciproc și înțelegerii internaționale. Delegația tinerilor și studenților noștri a venit la Forum pentru a transmite tineretului întregii lumi gîndurile și simțămîntele tineretului din Republica Populară Romîna, care contribuie cu toate puterile la realizarea unității de acțiune a forțelor tinerii generații a omenirii, în lupta pentru pace, progres social, pentru un viitor fericit.

Membrii delegației noastre participă activ la lucrările diferitelor comisii și subcomisii. Astfel, pentru lucrările comisiei care are ca temă „Tineretul și problemele educației”, delegația noastră a pregătît referatul „Educația tineretului în spiritul prieteniei și respectului față de alte popoare”.

Un referat cu privire la tineretul sătesc va fi susținut de delegația noastră în cadrul comisiei pentru problemele în legătură cu „Tineretul, drepturile și îndatoririle sale în societate”, iar la comisia pentru studierea temei „Tineretul și dezarmarea” va fi de asemenea prezentat un referat al delegației romîne privind „Importanța acțiunilor pe plan regional pentru crearea zonelor pacii, pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și bună vecinătate”. Delegația noastră s-a pregătît să participe la discuții și în legătură cu alte teme ca: „Știința, progresul tehnic și social și omenirii”, „Contribuția tineretului la renașterea și dezvoltarea culturii naționale și la îmbogățirea culturii universale”, „Rolul științei, literaturii, presei și radioului în educarea copiilor” etc.

Tineretul întregii țări urmărește cu interes desfășurarea lucrărilor celei mai importante întîlniri a tineretului lumii. Moscova a devenit pentru 10 zile Capitala tinerii generații a omenirii. Speranțele și convingerile tinerilor și studenților de pe toate continentele se întîlnesc într-o confruntare pașnică, creatoare, ale cărei scopuri sînt: pacea și prietenia.

Octavian Nistor
 membru suplimentar al Biroului C.C. al U.T.M.

Poema

de Florența Albu

Pline proaspătă, aburînd încă, cu coaja aurie-portocalie, cu miezul dulce, de zăvădă parfumată, pufoasă.
 Simți că trebuie s-o mîncîci mușcînd din colțul aburînd încă, cutîndîndu-ți obraji în miezul ei.

Pe urmă, brînză proaspătă, albă, ivorie, tăiată în felii mari, prelunghi. Alături de ea — ceapa verde, iragedă, ascunzînd în cămăși străvezii suculența de delicatelor exotice. O ronțăi în dinți cu poala jăranelui care a lost la sîpățul porumbului. Pe urmă, spargi un ou, lăsînd să apară, din abisul de fildeș, minunea rotundă, colorată viu, a gălbenușului.

Merge bine vinul din via gospodăriei colective, otonețul ăsta beat de mîresme.
 A vie sau a salcîm mîroase? Beau vin sau vîzduh de salcîm? Parcă nu mai știu. Parcă ciocnesc paharul cu pădurea, cu pămîntul.

— Mulțumesc, pămîntule, zic. Mulțumesc pentru piine, pentru floare și vin.
 — Mulțumesc, oameni, zic. Pentru piine, pentru floare, pentru vin, pentru omenie.

Si mă plec în fața pămîntului, și mă plec în fața omului. Și ciocnesc paharul cu cerul caselor, cu soarele ferestrelor, cu vorbele oamenilor.
 — Noroc! — și mă plec în fața lor.

Plăcînta cu brînză, abia scoasă din cuptor, imi oferă delicii care-mi aduc aminte de deparle, sărbătorile copilăriei.

O masă jărănească în Bărăgan: Livedea.
 Plinea s-a lăcut itumos, floarea s-a lăcut vin.
 Se cîntîna zarea ochiului de parfum și esențe.

PENTRU BUNĂSTAREA POPORULUI

Am văzut lumina zilei și am copilărit într-o casă mizeră de oraș provincial, cu odăi închinate cu luna, în vecinătatea unor oameni a căror normală condiție de viață era provizoriul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced odăi alăturate, zece familii sărace mincau fierțuri de urzici și lobode de măcriș și dragvebul „săraci, că n-aveau după ce bea apă”. Stiu, din amintirea acelor ani, care era gustul plinii cu coaja plină de timbre ca o scrisoare, mai tîm minte și cum venea fochistul de tren cu lădița lui de lemn, acasă, rupt de foame și vesnic posomorît, n-am să pot uita niciodată că primăvara, în zeced

Cetatea tăcerii

Fragmente

Desene de: MIHU VULCANESCU

Alter ego

Vladimir e fiul Radei.
Numele l-am născocit
și-l voi însemna prin vreme
cu-n condei de antracit.

Iar de s-o ntimpla vreodată
eu cu el să mă confund
nu-i decit o intimplare
în amestecul rotund.

Cînd voi plămui poemul,
am să-i vin într-ajutor.
De-am să-l cert doar cu iubire
cer iertare tuturor.

Taina Radei

— „Am o taină, Vladimire l...
Gura nu mai vrea să tacă.
Inima m-e grea, săracă,
parcă stă să se desleze.

Negru-i satul și cimpia
dumnezeu și cerul, apa,
orătările, sapa...
Plînge-n ceruri ciocirîlia.
Drugi de fier se văd în zare.
Sînt de fier. Și sînt de aur.
Sus, o gură de balaur,
se deschide tot mai tare.

Vreau să prind un dram de soare
să-mi scald sufletul o clipă.
Peste tot se înfiripa
drugii grei de închisoare.

Îi văd seara la fîntînă,
cînd s-arată lună nouă,
cînd din gene cade roua
și cînd zorile se-ngîină.

Pe- orice uliță apuci
dai de glod și dai de drugii.
Însă drugii cei mai grei
sînt cei de pe ochii mei,
și nu știu să mă desferic
și zac, maică, de-ntuneric”.

Drugi de fier

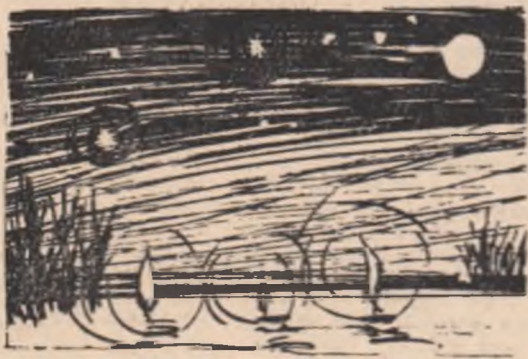
Drugi de fier. Nevazuți.
Stau în umbră. Recl. Tăcuți.
Nici nu-i vezi.
Stau la pîndă prin livezi
ori pe drum
ori pe apele de fum.

Fară știrea nimănui
stau în calea omului
Cui
să ceri
puteri,
să scapere,
de întuneric să te apară.

Drugi de fier
și de ger,
pîn' la cer
pun simbrîie
pe chindie,
pe descînt
și pe vînt!

Drugi de fier:
un boier
un jandar, și un primar,
popă, mlruiț cu har,
un chiabur, un perceptor,
un sigiliu în pridvor
și pe țoale și pe soba
și pe praful de pe toba.

Drugi de fier. Nevazuți.
Stau în umbră. Recl. Tăcuți
Și pîndesc, și pîngăresc
mintea, neamul omenesc...
Ca un tăietor de sare
caut soare,
frățioare,
în tășuri de topoare.

Comoara nopții

Comoara nopții
e un vis
o părere —
o durere.
Se arată,
flacăra uitată,
cînd trec șoapte,
pe sub călă de lapte.

O comoară-și joacă
pe la scăpătat de toacă,
revărsat de zori,
la răspîntii uneori,
la Drăgalce,
plînsul negru
de strigoalce.

Galbeni! Galbeni! Aur! Aur!
O comoară pe coclauri?!
Joacă, — Însăllînd din jar tulpina
în ungherul tainic din grădina
lîngă apele-n bălăle,
cu lungi plete de vapore.

Comoara nopții
se-nfiripa
într-o clipă
și dispare
ca o boare.

Flăcări tainice, comori,
prăvălite peste zori
printre stele și lăptuci
și nu știți că sînt năduci.

Cîntec de nuntă

Albă e mireasa.
Albă, ca zăpada.
Rîd nuntașii, cîntă:
— „Ce frumoasă-i Rada!”

Lăutarul cerne
palmă-n vioară.
Sunetul de farmec
cald o înfășoară.

Prins de albe fete
bradu-i doar urzeală.
Fericirea sule-n
firul de beteală.

Și de jocul lumii
arde bălătura,
cînd mireasa-și poartă
cu-n suris făptura.

Stau bătrînii-n lături
în apus de toamnă...
O văd și se roagă:
— „Fa-i vioară, Doamne,
viața, numai nuntă!
N-ai bă niciodată
viața noastră cruntă!”

Cîntă, cîntă, lăutare!
Mai sus plosca, nune mare!
Dă-ne băutura tare,
să dăm foc la mădulare.

Descîntec

Rada rîndule cărbunii
într-un clob de oală spartă.
Cîinele proptit în poartă
lătră către discul lunii.

L-a momit, pe paznic, Lina,
cu-a pospai de mămăligă,
— „Radă!”... o aud cum striga.
— „Gheorghe plînge... bată-l vina!”

Azi veni, din Vale, buna,
și-l mîncă de tot din ochi...
Hal! Descîntă-l, de deochi,
pînă bate-n prispă luna!”

Mama pune apă-n cană,
și cărbuni, și busuioac,
și-o urare de noroc
ca să fie de pomână.

Și descîntă, toț descîntă,
și înșiră vorbe mari
cum aud la lăutari
cînd vioarele-și alintă.

Gheorghe doarme... Somnul duc
îl cuprinse, ca un gînd l...
Și nu știu nici cum, nici cînd,
mama-l duse lin, să-l culce.

...Și mirat de-acest descîntec
Cu privirea o-ntrăbai:
— „Fu descîntec?... Ori, fu nai?”
— „Da, măicuță... A fost cîntec!”

Greierile

Liniște adîncă-n cîmp...
Umbra nopții cade strîmb
printre papuri, în vilcea,
chiar lîngă statura mea.

De-ntuneric sînt sătul.
Luna stă lîngă pătul
gata de derelicat
întunericul zîmbat.

Cu argint și busuioac
prinse noaptea de mijloc,
frînse-ntinderea în două,
și în locu-i puse rouă.

Mă gîndii să fac ospăț...
Scormonii prin cer cu-n băț
printre stelele de jar
să fac rost d-un lăutar.

Mă văzu umblind prin cer
unu-n haină de boier.
...Și o noapte mă mirai
de-un arcuș... în ciurafai.

Cîntec de moarte

„A plecat Ion din viață”...
Se jeleşte-n car Maria.
Ploala-l trage ca o ață
pe drumeagul ca tîpsia.

Cad în capătul de toamnă
stropi de ploale și de jale.
Boii trag și nu se-ndeamnă
parc-ar ști de neagra cale.

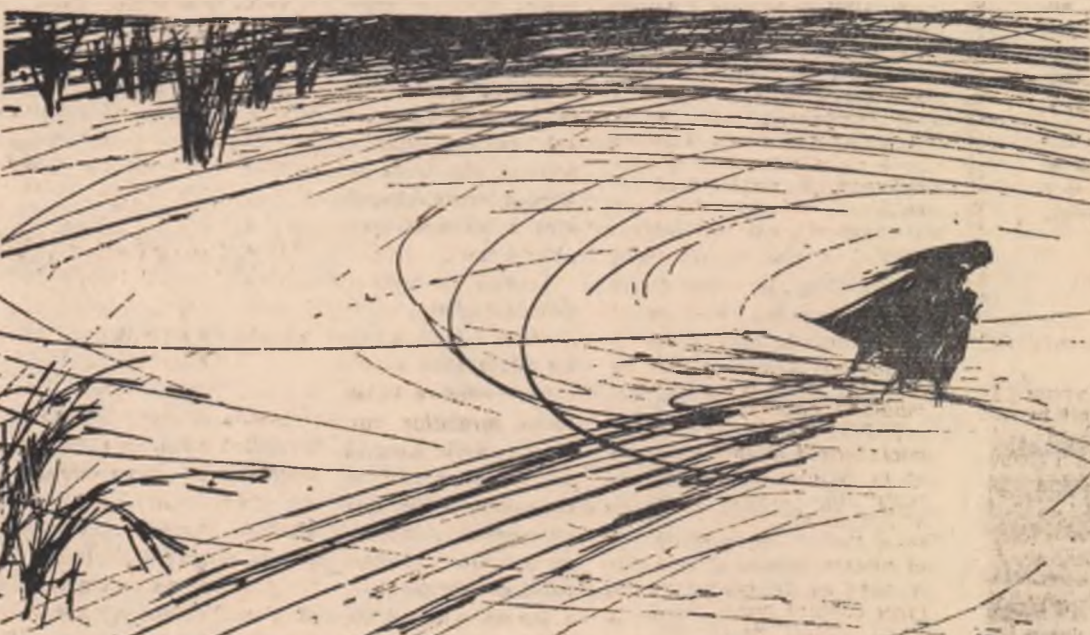
Torc femelle cu rîndul
calerul surpat de plîngerii.
Și plîng toate pe pămîntul
cel pustiu de rod și ingerii.

Nu mai cred nici ele-n „Tatăl”,
cel pierdut în cer pe-o dungă.
...Pe Ion, Marie, mbată-l
cu un cînt... de nuntă lungă!”

Fiecare își jeleşte,
prin Ion, amara soartă...
Numal popa le cîtește
cu o gură rece, moartă.

Groapa umedă se cască
pentru dania știuța,
Sufletul e-un drum de iasca
și Maria trece, mută.

— „Cîmpul te-a ucis, bărbate”,
a gemut, privind spre cer.
Ard cuvintele zîmbate:
— „Tu, să nu-l uiți, pe boier!”

Se duc carele la Roci

Se duc carele la Roci,
boii trag ca o răgace,
zloala-n jale se desface
și n-ai unde să te rogi.

Și n-ai unde să te rogi
rugăciunea cade-n zloată,
nimeni n-o mai știe toată...
Se duc carele la Roci.

Se duc carele la Roci
virfuite de lingoare
și lingoarea nu mai doare
și n-ai unde să te rogi.

Și n-ai unde să te rogi
în pridvor la „fermelle”
faci din morți o temelie...
Se duc carele la Roci.

Se duc carele la Roci
cu lingoarea cît cătunul
galbenă cum e tutunul
și n-ai unde să te rogi.

Și n-ai unde să te rogi
domni cîntă în trăsura
drumul s-a curbat de ură...
Se duc carele la Roci.

* Roci, comună din regiunea Argeș, unde pe vremuri se afla un fel de infirmerie, singura în plasa respectivă.

La cules de porumb

Cerul s-a lăsat în cîmp.
E strîmb
ca zdruncinătura ploii, pe un dîmb.
Decembrie și vînt, Zăpadă.
Liniștea stă ghem în ladă
unde-i gol și nu-s mai țoale.

Rada s-a pornit devale
ca un vînt...

Unde-o fi mergînd
trupul ei plîpînd,
ca o strună
prăvălita pe furtună,
în ajun de răzvrătiri,
lîngă ea cu Vladimir?!

Satul a rămas în urmă... gol.
Corbii croncănesc sub cer, în stol,
dînd porumbului ocol.

Decembrie... Dar, pînă ieri,
culese Rada, la boieri,
la unii dintre pămînteni,
la Brătieni.

Cerul s-a lăsat în cîmp...
E strîmb
tot culesul de porumb...
Și cînd vrea să fie drept
viscolul te ia de plept
și bați drumul ca un rac
pe pămîntul tău sărac.

Bate iarna lung, avan,
cațărata pe strujan.
Vîntul rupt din rădăcini
urcă-n moartele tulpini
îndoindu-le din briu...
Părul Radei curge riu
răsfrîndu-se în foi
peste umerii de sloi,
și culege, și culege,
și nu știe ce s-alege.

Parcă a bătut în poartă,
prin văzduh, o mîna moartă
numal oase...
O descoase,
un glas spart de sub năframa
și-o tot cheamă
și-i da ghes
să se lase de cules...

Rada simte dar nu vrea,
morții, trupul să l-i dea.
Ca o tederă s-agață
de tulpină și de viață...

Are mama strîns, pe ghem,
o iubire, și-un blestem,
din arnice de văpăi
pentru oameni și cai.

Dar nu poate ține plept
hîrcii, cu ucaz nedrept.
Zmulge de la sin în pripă,
omenescul în risipă
peste cîmpul în delir...
— „Moștenește-l, Vladimir!”

Și s-a dus din lume Rada!
Vîntul spulberă zăpada
prin porumbul ca de fum.

O troiță, lîngă drum,
sub caclă de sîndrila
poartă sîmții de argilă.

Vladimir se roagă, mut.
Galben, Savaotul sluit,
nu-i răspunde nici de fel
gîndului ce stă în el.

Ba l s-a părut că rîde
și aduce ca un gîde
mluit cu nimb, în vamă...

— „Și-asta te ucise, mamă!”

Diavol galben

Diavol galben! Diavol galben!
Îți văzul în sat făptura
palmă-adînci și ură...
Nu știu nici cum te cheama
nu știu de ce-mi iei vama
cîmpul, brațul și părînții,
visul, limpezimea minții.

— Nu știu cum să mă apar
nu știu scînteii să scapăr,
dar jurai să te omor...
Voi găsi învîțator
buche nouă să mă-nvețe,
și să-mi fac din tine-ospețe,
diavol galben, diavol galben.

Dar mi-am zis să nu mai secer

Secer spicele de aur,
secer zilele puține;
nici din rîu nu iese bine
nici din floare un balaur.

Secer spicele bălane,
secer zilele de jale;
liniștea o scot din vale,
pun răsad de uragane.

Secer spice pe coclauri,
dar mi-am zis, să nu mai secer,
ci să intru în întreceri,
la tăiatul de balauri.

Necunoscutul

Desen de TIA PELTZ

Autobuzul era încărcat de muncitorii care se grăbeau spre casă. Ar fi putut găsi totuși un loc, fie chiar și-n picioare. Se răs-gîndi, cu toate că abia aștepta să revadă noul oraș. Avea înaintea lui două ceasuri până la sosirea trenului de legătură. Ceea ce îl reținu însă în ultima clipă, nu fu nici îngheșuiala din autobuz, nici faptul că dispunea de timp destul. De mult nutrea această nostalgie; să se plimbe pe străzile orașului, cu pas încet, să privească îndelung blocurile și vile în care curînd se vor aprinde luminile de seară. Și tocmai acum, cînd era pe pragul de-a ajunge acolo — unde rîvnise atât de tare — încerca o ciudată dorință să întîrzie.

— Măi, tovarășe, ce faci, urci? întrebă soferul, văzînd-l nehotărît pe tînărul blond și ars de soare, în costum gris, cu un fulgar în brîc, care sta pe marginea trotuarului.

— Nu, merg pe jos.

— Să fii sănătos! bufnă șoferul, închizînd ușile automat.

Bărbatul tînăr zîmbi. O porni de-a lungul șoselei asfaltate, printre cele două șiruri de salcîmi. În urmă cu zece ani, copcii erau subțiri și pălînzii. Se împlînseră, se înălțaseră, căpătaseră vigoare, desfășcîndu-și în văzduh coronele bogate și verzi. Pe-acici fusese doar cîmp, cu coline dulci în zare, pe care se urca plîn-n creștet o pădurice de fag. La început veniseră săpătorii, apoi nivelatoarele, deschizînd drumuri spre locurile unde avea să se ridice noul oraș. Și printre cei dinții constructori se afla și el, Ion Pandeles, băiat de douăzeci de ani, cu puțină școală și fără nici o meserie. Plecase dintr-un sat de pe malul Dunării și peregrinările îl purtasera pînă departe, în nordul țării. Intrase ca muncitor necalificat pe-un șantier de construcție. Ucenicia lui începuse pe aceste meleaguri.

„Cel de odinioară reînvia-se. Îl vedea parcă înălțînd pe șosea. Era un băietan uscat, blonziu, cu haina veche de postav sur și aspru pe umăr, înălțat cu bocancii tîntuți, cu boturile întoarse. Mergea alături de el, tăcut, și-i auzea tropăituri infundate al bocancilor, îl deslușea fiecare trăs-

tură a chipului său puțin crispat, puțin neliniștit de vîitor. Pornea hotărît să răzbească, să-nvețe tmeinic o meserie.

Ion Pandeles se bucura că-l însoțește și nu voia să se despartă de el. Îl auzi deodată, întrebîndu-l:

— Îmî dai voie să mergem împreună?

— Bineînțeles, îmi face plăcere.

— Îți mai amintesti de mine?

— O, negreșit! E adevărat, am lucrat pe atîtea șantiere, am construit alte orașe, astăzi sînt inginer, multe mi s-au șters din mînte, dar pe tine nu te-am uitat. Și cum aș fi putut oare să te uit?

— Atunci îmi pare bine, am să-ți fiu un însoțitor credincios. Voi fi alături de tine, pe oriunde te vor duce pașii.

Și iar tăcuseră, cîci trecuseră și de ultimul cot al șoselei lungi de doi kilometri și jumătate. Cum întoarseră cotul, Ion Pandeles zări un șirag de lumini, blocurile albe și ireale, iar în fund, linia unduieată a colinelor, ca niște plămăzuri de ceață, în văzduhul limpede al serii, albastru și transparent. În aer se simțea o răcoare și o mireasmă proaspătă, de pămînt, de flori și de pădure, care-i umpleau nările, pieptul, îl îmbrăta cu un vin ușor. Și în această beție de primăvară se amestecă și un simțămînt tînuț de mîndrie, călătîrînd în orașul animat, cu blocuri zvelte și pe-roane largi, cu vilele îmbrăcate în iederă, cu lampadarele înalte, a căror lumină bătea în frunzișul copacilor, transformîndu-l într-o gingașă și verde horbă.

— Unde vrei să te duc? rosti din nou, însoțitorul.

— La voină întîmplării.

— Ce-ar fi să refacem împreună drumul pe care l-ai străbătut?

— Fie cum dorești.

Se lăsă condus de el și la capătul unei străzi nămaș de vile, se opriră.

— Recunoști locul? Îți amintesti?

— Ați de bine de parc-ar fi astăzi...

— Uită-te la numărul porții. Vila A nr. 1. Aici, în împrejurimi, se întindeau barăcile, cu dormitoare, birourile și magazinele de materiale. Cînd te înapoiai ostent de la muncă, stăteați adesea pe mar-

ginea patului, întunecat, Colinele se vedeau fumurii prin fereastra deschisă. Pereții barăcii mai miroseau a lemn proaspăt, a rășină. Te dureau umerii, spatele și-ți cercetai mîinile, bătătorite, cu pielea crăpată, asse de var. Era greu și te întrebai cînd vei reuși să devii și tu zidar? Te bătea gîndul să părăsești șantierul.

Erai un băiet închis, străin de ceilalți, nu-ți făcea lesne prieteni. Uneori, seara, voiai să citești pînă tîrziu. Băieții din dormitor te împiedicau. Aveau dreptate; erau obosiți și voiau să doarmă. O dată însă, unul dintre ei, ți-a rupt cartea. Te-ai luat la bătaie cu el. Ați fost aspru muștrați amîndoi de seful brigăzii, cîruțuinea a ajuns la secretarul de U.T.M. Ai fost mutat în alt dormitor. Și într-o zi, te-ai pomnit cu maestrul Modrogan Nicolae, zidar vestit. Era unul din fruntașii pe țară în construcții, scriau ziarurile despre el. Te-a întrebat de unde ești, dacă ai părinți, dacă-ți place meseria. Tu erai alît de fîstîc, că abia scoteai cite un cuvînt. Tînea privirea în podca și răsădindu-se scurt, înăbușit. Numai cînd meseriașul asta sever ți-a spus: „Băiutule, mie îmi place ca omul cu ochi, drept”, ți-ai ridicat înțel fruntea. — „Așa, da! a ris el. Ei, ia spune, ce-ți cu tine? Să vorbim ca doi bărbăți ce ne aflăm. Care-i pășul?”

Atunci ai îndrăznit să-ți desferci sufletul. Ce știai, nu se întimpla, nu știai. Presupunai că va fi ceva bun, dar nici nu visai că o să te la în brigadă. Ai aflat pe urmă că era și secretarul organizației de bază și-ai început să lucrezi sub supravegherea lui. Nu ți-a fost peare ușor... Asta e însă altă poveste. Să trecem mai departe.

Ion Pandeles îl urmă supus pe însoțitorul său, care zăbovea de data asta în fața unui bloc cu trei peoane, înaintea unui șgar, cu rîndouri de flori și bănci pe alea circulară.

— Nu te mai sperie înălțimea? spuse, puțin ironic, ghidul. Firește, acum ți se pare o joacă să urci pe-o scară îngustă pînă la al șaptelea, al optelea, sau al noulea etaj al schelei. Dar atunci? Aveam marea impresia că te absorbea vedea, cu un virtej adine și ameiilor. „De-acel înainte, băiutule, va trebui să te obișnuiești cu înălțimile”, ți-a spus meseriașul. Ceea ce te-a îngrijorat mai mult e cînd te-a avertizat: „În șase luni echipa noastră trebuie să dea gata blocul. E un angajament și mie încă nu mi s-a întîmplat să nu-l respect. Cînd ajungem la ultimul etaj, vreau să ciocnesc un pahar de vin cu lucrătorul meu, Ion Pandeles. Ai înțeles?...” Ai ciocnit chiar mai mult de un pahar și ți-ai cumpărat primul tău costum, din banii ciștigați de tine. Iar noaptea — era o noapte senină, plină de stele — te-ai călărit singur pe scări, pe terasa din fața casei, și de tine, lăsînd să-ți spere obrazul aerul rece și gîndurile să-ți zboare departe, departe... Nu-ți vine să te desleștii din locul ăsta, dar mai sînt atîtea de văzut, că n-o să ai timp pentru toate. Haide, să mergem.

Intrați într-o stradă largă, mai circulați decît celelalte; în centrul ei se înalța un bloc cu un portal frumos, la parter cu ferestre mari, în semi-cerc; de-afară se putea vedea plafonul din stîngii de sticlă a-fumat, aplicate de pe pereți, din fier forjat și sticlă mată. Dacă te apropiai, deosebeai și masa verde de ping-pong, mesele de șah și de table. Po-deaua era din mozaic, lucrată în romburi și stele cu cinci colțuri. Prin dreptul ferestrelor deschise se miscau siluete, se auzeau voci, risete. Era sala de distracție a „blocului lucrătorilor”.

De clădirea asta sînt legate două fapte însemnate din viața ta, urmă însoțitorul. Erați în totul construcții, cam pe la al doilea etaj, cînd ai asistat la o ședință de U.T.M., în rîndurile căruia trebuia să fii primit. Ședeai în prima bancă, în salopeta murdă de var, așa cum ai picat de la lucru. Te aflai doar printre băieții din brigadă, aceiași cu pe care ai alături pe șchele, dar aici, în această încăpă, erau cu toții schimbați, mai grav, ca înaintea unui eveniment deosebit.

Ai început să vorbești, emoționat, ca și cîneva care ar rupe cuvintele din carnea lui, și le-ai povestit copilăria ta oropsită, moartea mamei, gîndirea la o mătusă bătrînă și săracă, perindărînd prin țară, soșirea pe acest șantier, unde n-aveai pe nimeni, nu cunoștea pe nimeni. Tînea tare greu să te împaci cu ceilalți, fiindcă ai fost crescut singur, cîrte și bucuria ta era cite o carte ferentă de atîta cetit. După aceea, teptat, ai descoperit că nu ești singur, că nu le ești indiferent celor din jurul tău. Primul pas l-ai făcut cu meșterul Modrogan...

Ai fost ascultat într-o li-nisție deplină și cînd ai isprăvit, citeva broboane de sudoare ți s-au răsarit în rădăcina părului. După ce au luat cuvîntul și alții, s-a pus la vot primirea ta. Ai intrunit unanimitatea. Niciodată n-ai să uiți mîinile acelea ridicate. Ai avut impresia că palmele lor muncite te sprijineau cu nădejde și te înalțau. Tremurau — nu trebuie să-ți fie rușine — și pentru înțlia oare te se uimezează ochii, tu care n-ai plîns decît odată în viață, la moartea mamei tale.

N-ai plîns nici la suferința pe care ți-a pricinuit-o Lina Cazacu, fata cea din brigadă, sprintenă, cu dinții sănătoși, puternici și albi, pe care și-i dezvelea ori de cite ori rîdea. Și ce ris avea, doamne! ca un clopotel de cristal! La lucru, cînd urea șchele, fluera sau cînta, privirile băieților strălucneau mai aprins, mîinile lor se mișcau mai iute, de parcă le curgea prin vine argint viu. Te-ai îndrăgostit de ea. Erai tînăr și fără experiență. Ați fost la cinematograful, v-ați plimbat împreună, mai rar singuri și adesea în grup. Ea se purta deopotrivă cu toți, dar nu ești îndrăgostit de tine. Te socotea un prieten.

Ai terminat și bacul pe firu necăsătorit, și acum îți spuneași voi, al „burlicilor”. Îndată ce s-au mutat noii locatari, adică muncitorii de se-

mă de la uzina metalurgică din vechiul oraș, s-a organizat o serbare de inaugurare în sala cea mare. Ați fost poștiți și voi, constructorii. Da, a fost o seară tristă pentru tine. Te-ai îmbrăcat frumos, ți-ai pus o cravată nouă și erai încîntat de fețele vesele ale oaspeților, de bufetul bogat, de sala împodobită de ghirlande de hîrtie colorată, și mai ales de Lina care era ne-pus de atrăgătoare, într-o rochie verde, înflorată, cu părul plepănat pe după ureche, cu un șirag de mărgăle la gît, foindu-se vesela de colo pînă colo. Credeai că veselia ei, risul ei sînt numai pentru tine. Dar ea se bucura că e tînără, că e cu voi toți băieții din brigadă. Dansa cînd cu unul, cînd cu altul și n-ai înțeles că nu înseamnă pentru ea nimic altceva decît în clipa în care a invitat-o la dans un tînăr înalt, voinic și surzător. Ai băgat de seamă apoi că fata pe care o știai atât de sigură de sine, e mai stîngace, mai stîoasă, că se lăsa purtată la dans de acel tînăr, ca și cînd ar fi plutit. Îi ghiceai pe chip o atenție, o tulburare, pe care n-ai mai înținit-o la ea. Toată seara, chiar cînd nu erau unul lingă altul, păreau că sînt stăpîniți deopotrivă de neliniște, se caută, se cheamă. Ai fost atât de îndurerat, în-cît n-ai mai rezistat să rămiți pînă la sfîrșit, te-ai strecurat nevăzut din sală, și-ai rălăcit afară din oraș, pe cîmp, nevrînd, neputînd să înțelegi ce se petrecea.

Ai aflat apoi că tînărul nu era altul decît renumitul oțelar Tudor Mateescu, Lina se îndrăgostise de el și se căsătoriseră. Li se făgăduise un apartament în blocul următor pe care-l construiau vol. Ai fost numit șef de brigadă. Mai înțizu — se împlînseră trei ani de cînd erai pe șantier — ai fost trimis să învești și ai părăsit orașul nostru. Ce-ai făcut în intervalul acestor șapte ani, tu știai mai bine M-ar interesa să-mi spui. Ești dor-nic să continuăm raita? Po-vestește-mi, măcar, pe scurt.

— Să încerc. M-am lăsat s-o uit pe Lina. O coleam, eram furios; credeai că am și dușmănit-o, dar pe nesimțite îmi scădea înverșunarea. Încet, încet, înșuși suferința se învalua într-o amintire sînsă și tocmai de aceea calmă și frumoasă. Ce mare vrăjitor e timpul! Puteam să mă gîndesc la ea fără ură, fără dragoste, dar nu fără o umbră de dulșoie pentru trecutul meu, pentru ea. Într-un fel eram chiar mîndru și fericit că eu îi construim casa în care locuia. Înșirînd, am fost propus de Organizația de Partid să-mi continui învățatura. M-am pus pe muncă, îndirjit; ziua lucram, noaptea învățam. Am absolvit liceul, apoi am urmat Politehnica, fără frecvență. După ce mi-am luat diploma, m-am căsătorit cu o laborantă de chimie din Onesti. Împlineam exact treizeci de ani. Este o fază de înșevă, pe nevăzute și pe nesimțite, că s-a născut o nouă viață. E băiat și-l cheamă Ștefan, ca pe taică-meu. Îmi seamănă leit. Acum sînt transferat la Galați. Mă duc să-mi iau postul în primire. Îndată ce mă instalez, îmi aduc și familia. Iată că după un ocol

de zece ani, mă întorc iar la bătrîna mea Dunăre... Dar, haide, timpul țuge...

— Te grăbești sau este poate altceva... Nu, n-ai de ce să te ascuzi, îmi spuse însoțitorul, zîmbînd. Nu este nimic rău în asta. Îndemul pe care-l simți e firesc și omensc. În cugetul tău nu există decît soția și copilul. Cealaltă nu nu mai e decît o umbră, o amintire, pe care ai lăsat-o de mult în urmă. Uite, cinematograful! Cînd ai început construcția lui erai frunțos cunoscut, numele tău era pe buzele tuturor. O cotim spre stînga; e strada care străbate de la un capăt la altul orașului. În blocul al 5-lea, acolo locuiești. În dreptul clădirii fonește ușor frunzișul salcîmului. La cițiva metri mai departe se înalță lămpadarul aprins. Poarta blocului e deschisă; în ferestre ar lumini. Ea stă la mezanin și se poate privi din stradă în casă. Perdeaua e trasă. Ce gălăgie face cotiții pe trotuar! Te apropii... Spune drept, vrei să rămiți singur? Dispar cîți ai clipi...

— Îți mulțumesc că mi-ai ținut tovarășe, rosti Ion Pandeles, dar lingă el nu mai era nimeni.

Doar copiii se grămădiseră în juru-i, căci un cerc mare, roșu, îi căzu la picioare. Se aplice să-l ridice, cînd o fetiță brună, cu codițe negre, se infipse la el:

— Dă-mi-l înapoi, al meu!

— Sigur că-ți-l dau. Poftim! Oh, ce repezată ești!

— Nu sînt repezată, se întîmidea fetița, apoi îndrăznește: Și tu pe cine cauți?

— Eu? Un... prieten.

— Și unde șade?

— Nu știu nici strada, nici numărul casei.

— Nu ești de pe-acici?

— Nu.

— Atunci cum ai să-l găsești?

— Mă descurc eu. Spune-mi bine cum te cheamă?

— Mioara.

— Și mai cum?

— Mioara Mateescu.

Pandeles înmărmuri. Intinse șovăitor mîna s-o mîngie pe păr, pe obraz. Cineva o strigă:

— Mioara, unde ești? Vino la masă!

Pandeles se lipi de copac, a-runcînd o privire la chipul femeii ivit în cadrul ferestrei.

— Ce faci tu acolo? sună din nou glasul ei. Cu cine vorbești?

— Cu un tovarăș, vin număidect!

Și o zbughi repede în hol. În prag, fetița se întoarse și, fluturîndu-și minuța în aer, strigă:

— Noapte bună!

— Noapte bună, Mioara!

Pe semne că dinăuntru, din camera de-alături, soțul o întrebă ceva pe femeia din cadrul ferestrei, care, la auzul celuialt glas, din stradă, rămase o clipă nedumerită, stătea și se îndreptă spre balconul care se îndreptă prin umora copacilor.

Întrebarea din odaie se repetă:

— Cine a fost?

Ea se trezi și, dînd din umeri, spuse:

— Nu știu... un necunoscut!..

Necutenita lupă dintre cele două culturi la în țara noastră propoziții nemăintîlnite după 1880, cînd societatea românească intră într-o nouă etapă istorică.

Contradicțiile tot mai ascuțite dintre muncă și capital, cu semnele lor caracteristice, a-nunță intrarea capitalismului în faza lui din urmă, imperialistă.

Conflictele sociale sînt din ce în ce mai intense și din deschise, agitația spiritelor e din ce în ce mai mare, revendicările și lupta muncitorimii animă mase din ce în ce mai largi, țărînimca răbunînd mereu în revolte neorganizate, mica burghezie se radicalizează, în parte.

Direct sau indirect, intelectualii, artiștii sînt și ei cuprinși de efervescența întîrînită de mișcarea muncitorească prin organele ei de presă, prin expoziții și și-și unesc, conștient sau inconștient, protestul cu acela al mișcării muncitorești. Dacă nu sînt alături de Contemporanul și școala lui și nu se numesc Gherea, Mille, Raicu Ionescu, Anton Bacalbașa, atunci se plasează pe pozițiile maselor, dînd opere realist-critice, și se numesc Caragiale, Vlațuș, Delavrancea.

Dușmanul comun e la început o teorie generală despre artă, susținută de criticii luminiști și concentrată în formula faimoasă a „artei pentru artă”. De aceea problema cea dintîi a luptei între cele două culturi este înfruntarea dintre arta cu tendință și arta pentru artă, definind respectiv poziția și concepțiile scriitorilor față de viață și artă. Toate publicațiile literare sînt pline de ecourile acestei lupte; conferințele publice sînt audiate cu interes și provoacă scandaluri între susținătorii celor două tabere (așa cum a făcut conferința lui Bacalbașa de la Ateneu); scriitorii sînt siliiți să se pronunțe. Și deodată, în tolu acestor lupte, apare izolați, apoi în grupuri, totdeauna puțini, poeții primel diversului anti-realist,

SIMBOLISMUL

incurajate de clasele dominante, în literatura noastră. În condițiile naționale favorabile ivirii fenomenului de decadentism, simbolismul românesc sau ceea ce convenim a numi ca atare, apare și sub pu-tonice influențe străine. Așa se explică atacurile celor mai mulți scriitorii și criticii contemporani împotriva simbolismului din toate etapele, așa se explică lipsa de popularitate a simbolismului la noi, chiar în cercurile artistice.

O lungă tradiție a unui romantism activ (prelungită pînă la începuturile creației lui Macedonski), o scurtă atunci, dar foarte masivă tradiție a realismului critic (reprezentată prin Creangă, Slavici și Caragiale) care în floarea, cum am văzut, intensificat de creșterea impetuoașă a mișcării muncitorești, o configurație social-economică dominată tot mai acut de problema țărînească, pusa mereu pe prim plan de răcoalele cu caracter aproape periodic după 1880 creau un mediu nepriemic pentru singularitățile și „rafinamentul” simbolismului. Dușmanul cel mai violent, cel mai sarcastic al decadentului român a fost la început Caragiale, care în numele foarte sănătoasei sale concepții despre artă și al bunului simț, al rațiunii comune lua în deridere tehnica, țelurile și pe maestrul simbolismului, în articole critice (mai ales în prima serie a Moftului român) sau în spiritualele parodii „parnasene”, „coteriste”, „instrumentaliste” etc.

În același timp loveau în simbolism, și în general în arta decadentă, reprezentanții criticii celei mai înalțate a timpului, adică Gherea, Anton Bacalbașa, Raicu Ionescu și alții, care în jurul Contemporanului. Fiindcă, în treacăte fie spus, dacă marea revistă a mișcării muncitorești n-a izbutit să dea o literatură de mina înțlia, ea a pro-

pus o pleiadă de talente critice remarcabile, care depășeau lungă critică de atunci nu numai prin militanțism și ideal social, ci și prin informația la zi în problemele literare. De la matie clasică, Majorescu rămăsese după 1880 la vechile critice ale unei critici de mult depășite. De aceea raporturile Junimii cu Macedonski și cenacul său sînt proaste nu pentru că bazele filozofice ale junimismului și ale simbolismului ar fi fost atît de deosebite încît să se realizeze o incompatibilitate teoretică, ci pentru că Junimea nu avea înțelegerea fenomenelor literare moderne. Referîndu-se la literaturile decadente, în studiu „O problemă literară”, Gherea anali-

zarea a fost o pleiadă de talente critice remarcabile, care depășeau lungă critică de atunci nu numai prin militanțism și ideal social, ci și prin informația la zi în problemele literare. De la matie clasică, Majorescu rămăsese după 1880 la vechile critice ale unei critici de mult depășite. De aceea raporturile Junimii cu Macedonski și cenacul său sînt proaste nu pentru că bazele filozofice ale junimismului și ale simbolismului ar fi fost atît de deosebite încît să se realizeze o incompatibilitate teoretică, ci pentru că Junimea nu avea înțelegerea fenomenelor literare moderne. Referîndu-se la literaturile decadente, în studiu „O problemă literară”, Gherea anali-

zarea a fost o pleiadă de talente critice remarcabile, care depășeau lungă critică de atunci nu numai prin militanțism și ideal social, ci și prin informația la zi în problemele literare. De la matie clasică, Majorescu rămăsese după 1880 la vechile critice ale unei critici de mult depășite. De aceea raporturile Junimii cu Macedonski și cenacul său sînt proaste nu pentru că bazele filozofice ale junimismului și ale simbolismului ar fi fost atît de deosebite încît să se realizeze o incompatibilitate teoretică, ci pentru că Junimea nu avea înțelegerea fenomenelor literare moderne. Referîndu-se la literaturile decadente, în studiu „O problemă literară”, Gherea anali-

zarea a fost o pleiadă de talente critice remarcabile, care depășeau lungă critică de atunci nu numai prin militanțism și ideal social, ci și prin informația la zi în problemele literare. De la matie clasică, Majorescu rămăsese după 1880 la vechile critice ale unei critici de mult depășite. De aceea raporturile Junimii cu Macedonski și cenacul său sînt proaste nu pentru că bazele filozofice ale junimismului și ale simbolismului ar fi fost atît de deosebite încît să se realizeze o incompatibilitate teoretică, ci pentru că Junimea nu avea înțelegerea fenomenelor literare moderne. Referîndu-se la literaturile decadente, în studiu „O problemă literară”, Gherea anali-

zarea a fost o pleiadă de talente critice remarcabile, care depășeau lungă critică de atunci nu numai prin militanțism și ideal social, ci și prin informația la zi în problemele literare. De la matie clasică, Majorescu rămăsese după 1880 la vechile critice ale unei critici de mult depășite. De aceea raporturile Junimii cu Macedonski și cenacul său sînt proaste nu pentru că bazele filozofice ale junimismului și ale simbolismului ar fi fost atît de deosebite încît să se realizeze o incompatibilitate teoretică, ci pentru că Junimea nu avea înțelegerea fenomenelor literare moderne. Referîndu-se la literaturile decadente, în studiu „O problemă literară”, Gherea anali-

zarea a fost o pleiadă de talente critice remarcabile, care depășeau lungă critică de atunci nu numai prin militanțism și ideal social, ci și prin informația la zi în problemele literare. De la matie clasică, Majorescu rămăsese după 1880 la vechile critice ale unei critici de mult depășite. De aceea raporturile Junimii cu Macedonski și cenacul său sînt proaste nu pentru că bazele filozofice ale junimismului și ale simbolismului ar fi fost atît de deosebite încît să se realizeze o incompatibilitate teoretică, ci pentru că Junimea nu avea înțelegerea fenomenelor literare moderne. Referîndu-se la literaturile decadente, în studiu „O problemă literară”, Gherea anali-

O poetă a comunismului

„Lacrimi să storci din ochi, cu vorbe-alese, cum scoți scintei dintr-un amnar nu-i rar!

Nu asta vreau. Cuvântul nu-i amnar, nici lacrima în suflet nu e jar. Nu lucru asta mă frământă-adeșe.

Mi-ar place-n zori, din pragul zilei noi, să strig spre cei ce merg în rind: „Noroc” și să le dau cîntarea mea de foc, ca un blindaj — să-i aperi de cîntul fals și-al vorbeii goale joc și nu scintei, ci foc s-aprind în voi!”.

Poeziile sale sint asemenea unei instanțe în care se confruntă atitudinile de viață, fie că e vorba de dragoste, de încordatele momente ale Marelui Război pentru Apărarea Patriei, ori de construcțiile de pe Coli-

nele lui Lenin. Indiferent de teme. (De altfel, în cazul Margaretei Aligher, clasificarea poeziilor pe teme este cu totul arbitrară. Dragostea este firul care te conduce în uriașul labirint al realității).

Omul acela sincer și drept, eroul versurilor citate, este unul din cei ce năzuiesc spre înălțimi și — în raport cu această năzuință — își judecă fără menajamente fiecare pas. Iată cîteva versuri din „Jurămîntul”, închinat iubitului plecat pe front:

„Nu m-am trădat. Muncind din zori, să tac, să-ndur orice-s în stare, dar am uitat adeseori să rid și să privesc la soare. Vreau să fiu pentru tine, iubite, și iubire și forță oricînd, Vînt curat, plini în soare, Cer senin plutitor pe pămînt”.

(Drumetuului)

Fiindcă iubitul acesta are, ca orice om sovietic, mari sarcini și meniri. Învață, construiește și luptă împotriva hitleriştilor, iar dra-

ci viu la tine să măsoari poteca vieții mele: lat-o!

Și poruncește-mi iara, deci, ca-n rînd cu tunurile tale, pentru iubirea ta în veci să lupt pe furtunoasa-și cale!”

În poeziile „Poveste” și „Soție”, Margareta Aligher combate, de pe poziția poetului-cetățean comunist, lipsa de perspectivă și banalitatea în dragoste. Pentru ea a iubi înseamnă a fi tovarăș de luptă, sprijin.

Vreau să fiu pentru tine, iubite, și iubire și forță oricînd, Vînt curat, plini în soare, Cer senin plutitor pe pămînt”.

Fiindcă iubitul acesta are, ca orice om sovietic, mari sarcini și meniri. Învață, construiește și luptă împotriva hitleriştilor, iar dra-

gostea nu poate fi concepută decît în coordonatele ei majore:

„Să-mi ciocotească-n piept, firesc, iubirea pentru om și fire”.

Firescul acesta a devenit o realitate pe care dacă nu și-o recunoaște sie-și pe deplin, le-o recunoaște celor despre care scrie. Nu mai e nevoie să le dedice cuvinte de laudă; ea li infățișează. Doar nu poți lauda ceea ce a devenit în firea lucrurilor. Eroismul „Zoiiei” a fost firesc. El s-a desfășurat la altitudinea unui înalt patriotism și la această altitudine s-au aflat toți ostașii sovietici, Zoia a fost un ostaș dintre cei mulți:

„E timpul! Răspundem de-al nostru carnet de vechi cotizații ce n'el le-am trecut și Patria, azi,

să ne-nrebe e-n drept de-am fost fiecare cum scrie-n statut. Un nor de neliniște începe să umble. Războiul vîiește, aproape-l de față. De azi, cotizația n-om da-o în ruble ci poate cu singele nostru, cu viața”.

Așa a plătit Zoia — așa au plătit atîția eroi ai țării Sovietelor, ai umanității. La fel de firesc ca sacrificiul Zoiei, apare elanul unui tânăr constructor:

„Și iată sus pe schele un flacau la înălțimi amețitoare. E unul din constructorii născuți în primu' cîncinal imi pare.

Voința, forța, viața lui — de-atunci cu viața țării-nregi bat împreună.

Incredințeară-i frontul asprei munci. Va btroi! A fost la școală bună”.

(Eroul povestirii).

Margareta Aligher este o poetă a formelor simple, în care sînt spuse adevăruri mari, de neașteptat. Seamănă întrucîtva cu un constructor care în forma unui cofraj de lemn toarnă beton dur, de neclintit. Și ceea ce rămîne este betonul.

Desen de TIA PELTZ

Nicolae Dumbravă Sediul P. C. R.

O casă bătrînă, în bătrînul oraș. Lețera-i inundă pridvoarele. Pe fruntea ei — ca un nimf urias — soarele!

lot-o! Vechi luptător sub roșii stîndarde trecu orin furtunii și răstîrși. Din ziduri mai strigă, mai arde glasul altor eroi comuniști.

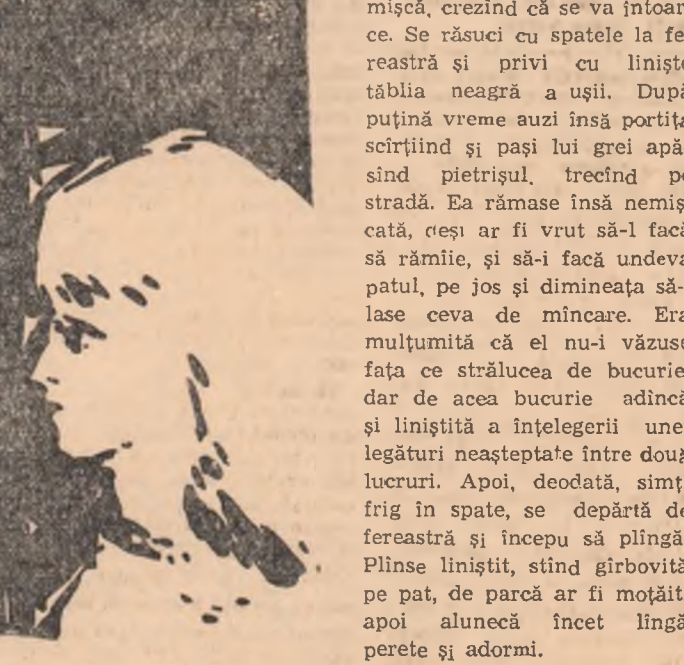
În a Revoluției oră sonoră de-aici o țîșnit la esalliri, spre larg: matrozii pe o nouă „Auroră” — același steag roș la catarg.

„Anii vin și se duc. Vîntul vremii mușcă-neț și din zidul bătrîn. Încercați de lumina noemii anii tineri în urmă rămîn.

Blocuri noi înfloresc la tot pasul, dar păstrăm și căsuța cu lumina n'ului, cum pe Neva bătrînă stă voluc ca un simbol al marii răscruți.

ceva cunoscut, foarte apropiat. Cîva timp rămase nemiscată, încercînd să înțeleagă. Dobre stătea la masă, încruntat, cu capul aplecat ușor într-o parte, cu mina atîrînd, cu cealaltă, oasă ca o măciucă, turtind lemnul mesei. Ea se uita la el, dar nu-l vedea, încercînd cu putere să-și închipuie cîmpul, zăpada, urmele negre, răsucite ale drumului, și cele cîteva luminițe sclipind pe stîlpi. Luminițele se apropiau, se legănau parcă și apoi se depărtau, amenințînd să dispară cu totul. Ceva cunoscut, dar fără urme se legăna parcă o dată cu ele și ea se încordă toată să le aducă meru mai aproape, să înțeleagă, să denumească, ceea senzație de cunoscut, care ajunse aproape scîitoare. Dar efortul și încordarea o obosiră, în jurul buzului și pe frunte îi apărură broboane de sudoare și — simți chiar zgomotul ușor pe care îl făcea, respirînd. Se apropiie de fereastră, fără să știe ce face, închise ochii și întinse încet mîinile afară. Pipăi lemnul uscat al cercevelei, deosebi stratul de

Desen de OANĂ MIHAIL

luceafarul

De vreo săptămînă, Ne. culai Dobre simțea ceva, ca o ciudată obligație de a trece pe la femeia pe care o iubi și pe care o părăsise. Nu-și mai aducea bine aminte cum se întîmpla, se de plecase de la ea. Știa numai atît că, deodată, îi venise să plece și ceruse să lucreze tot în cadrul Trustului, dar în regiune Aproape nu mai dăduse prin orașel și acum, cînd se liniștise totul, simțea parcă nevoia să asculte de o poruncă neobișnuită:

— „Du-te. Îi spunea acel glas, du-te și anunță femeia că n-are rost să te aștepte. Ea poate nu te-o fi mai așteptînd de mult, poate te-a și uitat, dar tu, Dobre, du-te, încearcă, nu poate să fie nimic rău în asta!”.

Își ceruse o zi învoiere și plecă din dimineață. Știa unde lucra și o aștepta în drum spre șantier. O văzu venind, îl văzu și ea, dar Dobre n-avu curajul să se apropie. Se învîrti toată ziua prin jurul locului, așteptînd ora terminării schimbului. Ea trecu din nou, dar ceva în mersul ei îl împiedică să se apropie. Nu se luă însă după ea, era prea mîndru pentru asta, ci se duse la casa ei acasă unde o aștepta. Său așa plină spre seară, cînd ea, ajungînd acasă, îl găsi în fața porții. Femeia intră în casă umblînd nestîngherită, așa cum făcea în fiecare seară, deși îl simțea în urma ei. Se duse să vadă ce s-a întîmplat cu laptele, ce-l pusese la prins, vîrsă zerul în farfuria de lut a miței și spălă niște farfurii rămase de dimineață. Umblînd repede pe lingă el, ea îl ocolia din toate părțile fără să-l privească și fără să se gîndească c-o încurcă. Dobre stătea răbdător în picioare în mijlocul bucătăriei, așteptînd liniștit ca ea să-și termine ce-avea de făcut. Apoi ea intră în casă și la fel, deschise geamurile și mătură, umblă încocoace și încolo, iar Dobre stătea acum lingă fereastră și-și aprinsese o țigară. Cînd termină tot ceea ce avea de făcut pînă în cele mai mici amănunte, ea rămase o clipă dezorientată, apoi, pentru prima dată în acea zi se simți stingace și neloculit ei. Își dădu seama că i se încălezeze ceafa și urechile și se așeză repede pe un scaun.

El fuma meru, cu spatele spre petecul de cer ce se vedea prin fereastră, cu ochii în jos, cam posomorît. așa cum stătuse toată ziua, dar ea știa c-o pîndește și îi urmărește cu atenție mișcările. Apoi nu mai putu suporta tăcerea aceea încordată și îl întrebă de ce venise. El se mută de pe un picior pe celălalt, tuși, dar nu răspunse.

— De ce-ai mai venit — repetă ea — după ce atîtu amar de ani te-ai ascuns de mine? — și-îi privi cu oarecare încăpăținare.

— Cum așa, amar de ani? Care?... — mormăi el liniștit, uitîndu-se meru în pămînt. — Am fost pe la tine. la Trust, să știi! Nu sînt așa de proastă!

de Nicolae Breban

codarea și teama. Văzînd că el o îngînă și nu i se uită în ochi, ea își dădu seama că era prea ruburată, de parcă ar fi trebuit să-i spună ceva neplăcut și o prinse o ușoară frică. — Tu te-ai cerut să lucrezi tot în afară de oraș! Tu ai tot cerut, ca să mă ocolești! — vorbi ea din nou, ușor alîțuită și asta o rușină și o făcu imediat să tacă și să-și plece ochii. Nu trebuia să strige ori să-l ocărească și el ar fi putut face la fel și ar fi fost mult mai ușor. El privi din nou cum stă, cu hainele motololite pe el, neabierit, cu mîinile nemiscate, și ghici marea emoție de care era cuprins și citi în ea o greu s-o ascundă și să pară c-o îngînă într-un fel posomorît, cam adormit parcă. Așa stătuse el de azi dimineață, de cînd își începuse ea lucrul, lipit de zidul acela toată ziua, liniștit și adormit și acum înțelese ea, în parte, ce lungă și dureroasă fusese pentru el acea zi.

— N-ai mîncat astăzi, să-ți dau ceva de mîncare — zise ea și vră să se ridică, mulțumită că-și adusese aminte de asta. El ridică ochii pentru prima dată și o privi și ea nu se mai mișcă. Căci înțelese că nu-i era foame, era prea vîlăguț și amorțit ca să-l fie. În același timp înțelese din privirea lui că pornise pe un drum bun, așa că, după ce tăcu cîva timp, îi spuse:

— Acum aproape opt luni, soră-mea, Emilia, s-a măritat cu lucrătorul acela care și-a făcut casă, îl știi tu, unul mic, cu mustață. Era el cam caraghios, dar la pîntă, din partea lui n-a venit decît o mătușă din Ardeal și niște vecine, căci n'avusesse părinți, dar pînă la urmă s-au împăcat bine. Casa e ca și plătită și acum ea așteaptă un copil! Mai vorbi un timp de soră-sa și de nunta ei, apoi schimbă vorba și îi povesti de felul cum reușiseră să pietruiască strada. Sfatul, la început, le aprobă numai un trotuar și partea din stînga, unde stătea ea se luptase cu partea din dreapta, fiecare vîind să aibe de partea lui trotuarul acela. Mai departe nu-i spuse căci văzuse și el, cu ochii lui, că erau acum troua-

ei de femeie o susținea și astfel, în timp ce povestea, se clătina între jale și mindrie, neîncetat și obositor. Se învîntu atunci pe sine și propria ei sărăcie sufletească. Dacă tot ce vărsase ea în acest om pierise alt de desăvîrșit. Căci ea știa bine că el n-o mai iubea și vreme de doi ani se ceruse să lucreze în afară de oraș, ca să n-o vadă. Și-acum venise, o așteptase toată ziua și stătea în fața ei încurcat și nedumerit ce să-i spună, s-o anunțe, că de-acum totul s-a sfîșit. Așa că atunci cînd termină cu vorbăria și tăcu, nimic din mindria și tristețea ei nu mai rămase, ci o învăluu un dispreț mare pentru sărăcia ei sufletească, pentru slăbiciunea dragostei ei.

Cînd se sculă și se duse la bucătărie să facă ceva de mîncare, era aproape miezul nopții. Mîncară apoi, lui îi plăcea să mînce bine și ea se chinu aproape un ceas să dea ceva mai ca lumea pe masă. Ba fugi chiar vreo două străzi și cumpără un kilogram de vin de la un restaurant. El mîncă și bău tot, liniștit, tăcut, dar cu multă mulțumire. Mîncă și ea, căci așa se crevenea, dar pe Dobre îl vedea tot mai departe, tot mai micșorat parcă și mai străin. După ce terminară masa și Dobre își aprinsese țigara, ea îl vedea de-acum cu alți ochi, parcă mai binevoitor. Chiar și propria ei durere îi părea mai străină, tot ce simțise cu două ceasuri mai înainte se mișcă ușor în jurul ei și se depărtă. El o îndemnă și ea după ce se codă mult, bău un pahar cu vin, nu chiar plin și asta în loc s-o amețescă o făcu să vadă mai limpede și mai rece. Îl îndemnă să mai spună cîte ceva din ce i se întîmplase în ultimii ani, de cînd nu se văzuseră și el se lăsă rugat, apoi încercă, rar, să mai spună cîte ceva. Cealalt se făcuse aproape două, în jur era noapte și liniște, peste masă și peste capetele lor plutea ușor fumul țigarilor lui ca o mătase deasă și neliniștită. Stăteau alături ca doi oameni străini care se întîlniseră întîmplător și care se atrăgeau unul pe celălalt într-un fel nedelușit și care putea să însemne orice.

Oboseala și apropierea dimineții îl mărișeră ochii, le albiseră fețele și le ascuțiseră simțurile, dîndu-le o înșelătoare senzație de odihnă și forță.

— Pot să zic — spunea el — că cel mai greu era toamna, așa cam pe la începutul iernii, cînd iarna încă nu se ostenise destul și drumurile și pămîntul sînt vîlguite. La început lucram ca săpător, făceam gropile pentru stîlpi și îi ardicam. Afuristă treabă!

Dobre vorbea rar, cîntînd greoi fiecare cuvînt, comențîndu-se de multe ori în felul următor: „Extraordinar, domnule!”, „Grozav și rar văzut”, ori vorba lui obișnuită: „Măi, al dracului afacerea!” Vorbea atît de rar și răspicait încît ea vedea limpede în fața ei tot ce-i spunea el și pentru că îl cunoștea bine, cînd Dobre îi spunea că își îngropase o dată o cizmă de cauciu la rădăcina unui stîlp, ea înțelese cu asta, ba și văzu, zile și nopți, săpătîmii și luni de lucru prin noroi, prin lut lipicios ori prin pămînt pietros sub ploaie mărunță. Apoi el îi spuse, rîzînd abia simțit, că unul dintre ei, Nae Lungu, un om înalt și cam vorbăreț, adormind o dată

luceafarul

Triumful LUI PROMETEU

de Romulus Zaharia

Există în București o arhivă puțin cunoscută, al cărei nume laconic e departe de a dezvălui conținutul mirific: „Brevele”. Brevele de ce? De purtători ai diamantelor la zborul fără motor? E drept, au o legătură cu zborul. Sînt adunate într-insule semeții, temeritatea zburătorului aflat la culmile înalte ale gîndirii omenești. Și aceste culmi sînt mereu altele, totdeauna noi. Pentru că este vorba de cele 705.570 de brevete de invenții strîns aici de pe toate meridianele pămîntului.

Cifrele i se adaugă noi invenții purtînd ca însemne ale originalității lor stegarile nauților care au dăruit inventatorilor.

Lîngă această arhivă se află o bibliotecă cu mii și mii

de publicații. Conținutul lor: invenții, invenții, invenții... Sînt accesibile oricînd cercetătorilor științifici, economiștilor, muncitorilor, ori cu dorințe să aile noul, să smulgă cîteva sute de tururi mai mult unui motor sau să transforme aerul într-un lubrefiant. Ele s-au adunat acolo în arhivă, an după an, cu scopul de a le lăra oamenilor, introducîndu-le în viața de toate zilele.

Întreita față a delictului prometeic

Mitul prometeic stăruie măr, prin fața și prin tragismul so-ciei cuprînd. Obisnuim să-l asemănam cu tot ce are omul mai nobil. Dar și cu ficatul „păgîn” sîșiat de vultur.

Karel Čapek, cunoscutul

autor al Cărții apocriefelor, condensînd înțelepciunea, experiența de viață a omenirii, reconstituie clipele osîndei lui Prometeu. Rul de judecatori „...Istoviri de o îndelungată și plictisitoare dezbateră judecătorească, tîșind și oftînd... la umbra măslinilor sacri” l-au avut pe Hipometeu, președintele senatului. Apometeu, asesorul, juratul Ameteu, Antimeteu și alții — toți, tipuri reprezentative ale claselor imbulbite din istoria omenirii. Ce judecă ei? Vina lui Prometeu de a fi descoperit focul atentînd prin aceasta la ordinea publică. Deliberările sînt în evidență la 1uri diverse ale „culpei”.

„Cum a ajuns un oarecare Prometeu la dumnezeiescul foc? — se întreabă Ameteu. Cu ce drept l-a luat? De unde? Prometeu vrea să ne convingă că l-a găsit pur și simplu. Prostie! Dacă ar fi așa de ușor, de ce nu l-a găsit, să zicem, unul din noi? Eu am convingerea fermă, domnilor, că Prometeu l-a furat, pur și simplu, că l-a furat de la zei”.

Apometeu surprinde o față nouă: „...Dacă din vina lui Prometeu, folosirea focului va cunoaște o răspîndire mai largă, lucru care din păcate nu mai poate fi împiedicat, viața și integritatea averii va fi pusă în primejdie, iar aceasta, domnilor, poate însemna sfîrșitul civilizației”.

Cu apucăturile lupului hămesit, Antimeteu întrevede posibilitățile ce se deschid aceluia care stăpînește focul: „...cu ajutorul lui poate fi incendiată recolta înamicului, pot fi distruse livelle de măsline. Focul, domnilor, ne pune la îndemîna nouă, omenilor, o forță și o armă nouă. Avînd focul, vom fi aproape de-o potrivă cu zeii”.

Pentru oala de fierură a omului, pentru carnea ce, plină la cunoașterea focului, o digera crudă, acuză pe cel ce a smuls focul zeilor „...de a fi incredințat această stihie divină și nestăvilnică ciobanilor, sclavilor și tuturor celor ce au venit la el; pentru faptul de a nu fi incredințat o celor altele... pentru faptul de a nu fi incredințat secretul descoperirii lui. secret care de drept revine crămătorilor țării... de a fi invățat și pe străini cum se minuieste focul... Dînd focul tuturor, Prometeu ni l-a furat nouă”!

Prometeu a fost declarat vinovat pentru insultă adusă Statului și pentru sacrilegiu, pentru aducerea unor grave prejudicii publice celor din jur și pentru prefăcătoria avută aliora, necum și pentru primejdierea siguranței publice și, în sfîrșit, pentru înaltă trădare. Osînda! este cunoscută: ierect în lanțuri de un pisc, au fost lăsați vulturii să ciugulească din ficatul lui „păgîn”.

Iată, asadar, tripla față a delictului prometeic.

Temeritatea lui a născut mitul. La rîndu-i, reconstituitul clipele osîndei, Karel Čapek a creat un altul, al simbiozei, al reacționarismului de todeauna în judecata claselor exploatare. Osîndirea mitică stă față în față cu cele 705.570 invenții aflate într-o arhivă din București. Care sînt urmările ei?

Sinucigașii

Vom lua un martor. American recare Joe Wilson, american de rînd. Șterge ferestrele la un mare hotel din New York, pentru că nu are altă ocupație. Și astăzi, ca în atîtea alte zile, își începe lucrul. Ațară e un ger aspru, uscat, de februarie. New-York-ul e prins în promoroacă. Și în sululețului Joe e iarnă. Dar nu veselă ca în fericiutul Christmas. Ci tristă, apăsătoare. În sululețului Joe, iotdeauna e frig, chiar și vara. Atunci sululețul este ca un frigider cu compresie, în care nu se află nimic de-ale mîncării, ci doar gheață.

Cînd respiră, aburii se li-lipse de față. Încalceț rama de oțel de la al doilea etaj și calcă în leșitura zidului. „Fap-tul divers”: Un cadavru căruia deznădejdeja nu l-a servit drept parusă.

Joe Wilson ar fi dat mult să cunoască numele omului care și-a pus capăt zilelor. Și ei de multe ori a vrut să-și dea drumul de sus, de la ultimul etaj, să zboare, cîteva secunde doar, să nu mai știe nimic. Să scape de gheața din suflet.

A aflat totul din ziare. „Celebru! Edwin Armstrong s-a sinucis!”

Inginerul american Edwin Armstrong cunoscut prin stăruirea sa pe spectrul și al distanțelor între particule specializate în electronică, distins cu medalie Edison, Franklin, precum și cu medalia Institutului American de Radio, membru de onoare al unor instituuți științifice din Statele Unite și din alte țări, s-a sinucis...

Numele lui Armstrong figura, încă din timpul vieții, pe panoul de onoare în pantheonul Uniunii Internaționale de Electrocomunicații, alături de numele lui Faraday, Ampere, Maxwell, Gauss și ale altor savanți de seamă.

Marele inventator american s-a sinucis.

Joe Wilson citește scrisoarea cea de pe urmă:

„Eu, Edwin Armstrong, am hotărît să sfîrșesc. Am pierdut procesele cu Radio Corporation of America, cu America Telephone and Telegraph. Mi-au fost furate invențiile, drepturile asupra lor. Mor, deși din toată inima am muncit pentru binele Americii”.

„Faptul divers” a făcut ca în sufletul lui Joe gheața să îngreștore cea mai joasă temperatură.

Moartea lui Edwin Armstrong este cea mai dureroasă dintre sinuciderile anului 1954 și asemănătoare celei a lui Wallace Carothers, inventatorul nylonului, căruia trustrul Dupont de Nemour i-a jefuit invenția.

Omenirea a cunoscut o vreme cînd, potrivit unei nănlngi judecări a Senatului prezidat de un Hipometeu, marii descoperitori au fost ucși. Cunoaște și o altfel de soartă a prometeilor, în care alegerea morții se face de bună voie, iar ce este furat inventatorului și după care se poate încropi business-ul în această prea „beautiful” Americă, intră în proprietatea trustrilor.

sele sale științifice, va fi persecutat cu furie...”

Era vremea în care, în replică, un ministru brătînesc îl ceria pe Babeș: „Ce ni se vorbește de timpul cînd știința românească va fi apreciată în areopagul Europei? Să ne cunoaștem lungul nasului, domnilor... Sîntem o țară prea mică...”

În nesocința lui, ministrul ar fi vrut să fie slăpin pe o alta, mai mare. Ori, această țară mică l-a născut pe Vuia — inventatorul trenului de aterizaj, pe Vlaicu, constructor, în copilaria aviației, la unu avion de performanțe, pe Coandă care a mers alii de departe cu mîntea, că au trecut mai bine pe tractor decenii pînă ce avionul reparator a ajuns să străbată liniile aeriene ale lumii.

Inventatorii noștri n-au fost înțeleși și preluți în trecut. În lumea care ducea mai departe judecata lui Hipometeu, aveau preț alte invenții. Ca,

noaște impresionanta sumă de aproape 2 miliarde lei.

În ceea ce privește numărul cererilor de brevete pentru invenții, cifrele sînt tot afit de concludente. În cei 10 ani de existență, Oficiul a primit 6145 propuneri de invenții. Din acestea 4.986 au primit certifi-catul de autor, iar un număr de 532 din aceste cereri au fost caracterizate invenții cu drept de prioritate. Valoarea lor economică pe anul 1960, de pildă, se ridică la 700.000 lei pe invenție aplicată în producție. Economile notocaluate la 73 invenții aplicate în producție se ridică la suma de 54.802.000 lei, retribuindu-se 730.693 lei premii pentru invenții. Un număr de 10 invenții au fost recompensate cu premiul maxim de 100.000 lei.

Cifrele, grăitoare, demonstrează eliberarea forțelor creatoare ale zeilor de mil de muncitori inovatori, ale intelectualității noastre. Ele oglindează ceea ce am numi destini inventatorilor în țara noastră.

Nu este doar o demonstrație a cifrelor, ci a vieții însăși.

20.000.000

În fiecare zi presa noastră înseamnă fapte din cîmpul larg al inovațiilor. De pildă faptul că zilele acestea la Cabinetul tehnic al Atelierelor C.F.R. Grivița Roșie a fost înregistrată cea de-a cinci suta propunere de invenție din acest an. Aparinînd țării noastre, strungar Nicolae Mărcăineanu din secția IV-a mecanică, propunerea se referă la modificarea tehnologiei de fabricație a unor plumbi, prin aplicarea ei se reduce timpul de lucru la jumătate și se realizează importanța economii de material feros. Și nota bene, este prima propunere de invenție a tînrului Nicolae Mărcăineanu.

Inovatorul are ochi cutezători. El desuștește acolo unde alții nu văd. Căci rutina, de la o parte rugina sau care se află marelui de preț. Petcu Nicolae, inginer la Institutul de cercetări și foraj-extracție din Cimpina, a obținut în 1957 un certificat de inovator. Era primul certificat de inovator al unui om ajuns la aproape 60 de ani. Dat dat 21 mai 1957 și avînd numărul 31, se certifica perfecționarea unei instalații prin care se reduce pierderile de produse ușoare la tratarea chimică a țitelului. Perfecționarea se generalizează la schelele Tîcieni, Urlați, Tirgoviște, Gura Onciței, Băicoi și Cimpina. Atunci s-a remarcat faptul că inginerul Petcu se află la prima invenție. Așadar, ne așteptăm la altele. Ele au fost certificate. Cea de-a doua se referă la relluxu la condensarea stațiilor de desbenzolare, iar a treia la Separatori de țitel „tip ing. Pelcu” și este certificată în 1960 cu numărul 14. Toate inovațiile la care se adaugă o a patra — metoda nouă pentru recuperarea cărbunelui activ — au fost aplicate la diferite schele.

Doi oameni, unul aflat la începutul vieții, celălalt în pragul bătrîneții, au desluisit acolo unde alții nu văd. Au dat la o parte zgura sub care se află metalul de preț.

Inginerul Nicolae Petcu a fost stimulat. Inovațiile lui aplicate în industria petroliferă l-au adus, pe lîngă rețelul de capicariose, multumirile muncitorilor petroliferi. Și iată-l, în 1960, inventator. Petcu Nicolae a inventat un nou procedeu, aparat și instalație pentru separarea de componente dintr-un amestec gazos prin folosirea absorbantilor în strat fix”. Procedul folosește o aparatură redusă ca număr de elemente. Ceea ce rduce investițiile pentru recipientele de absorbție. Se reduce de asemenea, consumul de vapori de apă, de energie electrică și de absorbant. Se realizează o separare mai bună a componentelor prin desorbție. Lucrînd la variații de temperatură reduce, sollicitările termice sînt și ele mai reduse, menajînd prin aceasta instalația și absorbantul.

Allată în experimentare în anul 1960, invenția s-a aplicat prin șapte instalații noi „tip Petcu” de desbenzinare, a cîte 200.000 m.c. gaze în schele Tîcieni, stabilindu-se: 19.783.183 lei economii la investiții și 1.927.146 lei la exploatare față de procedeele vechi. Totalul de 21.710.329 lei economii într-un singur an, la o singură schelă, demonstrează importanța economică a noului procedeu. Mai mult: prin extinderea aplicării invenției în industria petroliferă economiile vor atinge în următorii cinci ani o cifră foarte însemnată.

Ce forță a descuștat energia creatoare a inventatorului aflat la șazeci de ani?

Inginerul Petcu Nicolae este petrolist de ani îndelungați. A muncit la „Astra” peste douăzeci de ani. Dacă am lua numă cinci din acești ani, de pildă cei în care a condus stația de desbenzinare de la Mija, am înțelege multe. Sub privirile inginerului Petcu, an după an, se jefuiau mîile de tone de petrol românesc, Nemilos, bar-

este dată de fapta lui, de invenția la care a depus multă strădanie.

Muncitorii inovatori

529.330 propuneri de invenții au fost făcute de către colectivele de inovatori din industria noastră socialistă. 260.227 de invenții au fost introduse în producție. Economia medie pe invenție a fost de 10.183 lei în anul 1959 și de peste 13.000 lei în anul 1960.

În industria gaur, de pildă, au fost aplicate în anul trecut 33 la sută din numărul total al invențiilor și 32 la sută din numărul propunerilor de invenții, realizîndu-se economii considerabile. Soluții ingenioase, cum sînt, de pildă, fabricarea cocșului în melalgurie din cărbuni necostisicibili, sau înlocuirea parțială a cocșului metalurgic, au dus la reducerea prețului de cost al fontei de rurnal la Hunedoara și Reșița.

În marea bălăre pentru calitate, pentru o productivitate ridicată, soluțiile tehnice au o însemnată uriașă.

De-a lungul și de-a latul țării

Stelian Anastasiu a inventat detergenții tip „ari-abid-sulfonic”, inginerul Florentin Demerescu „caroșiera simplă pentru lucrările de foraj”. Pentru aceste invenții au primit recompense maxime.

Ultima invenție? Antibiotice din... usturoi. Dr. Petre Bartos a realizat un antibiotic pentru uz extern prin extragerea alicinei, principii activ din bulbii de usturoi. Produsul are acțiune bacteriostatică asupra germeilor gram pozitivi și gram negativi, asupra celor aerobii și anaerobii, dar rezultate bune în toate acțiunile microbiene.

Am putea enumera și altele inventate de către Olicul de stat pentru invenții: fabricarea hîrtiei striate, samolizarea argilelor refractare, instalația navală de încălzire, conexiuni pentru bobine trifazate, procedeu de preparare a derivatilor nitro-aceto-fenoli, aparat de ortosiolizi, procedeu de albire a argilelor de calinoase ca și procedee de fabricare a uleiurilor minerale, de valorificare a apelor reziduale de la fabricarea penicilinei etc. Într-adevăr, venit vremea așteptată îndelung de prof. dr. Victor Babeș. Știința românească se afirmă.

Toate acestea și multe altele sînt tot afită domenii în care mîntea creatoare a oamenilor muncii din țara noastră, inventivitatea lor și-au adus o valoroasă contribuție. Enumerarea lor ne înlesnește o modestă cunoaștere a eforturilor inventatorilor. Dar ne obligă să subliniem faptul că toate strădaniile lor răspund comenzi sociale. De-a lungul și de-a latul țării inventatorii trăiesc efervescența construcției socialiste.

Tifa Chipier

Treceri

Unei familii de constructori de la tunel

Corabia albastră a barajului. Stă ancorată între muntii. Răcoarea sau ceața ușoară. Ori poate respirația brazilor. Aburește fața lunii. La picioarele noastre Scipește lacul.

În străfundul lui depărtat Cunoaștem fiere placată Pe care valurile o vor rîtunji prin trecerea vremii; Uriașul leagăn În care a crescut lacul L-am statornicit noi În albia apei Am muncit, am trăit, iar pe unde se-ntînde acum — strălucînd — Smațul lacului Se boltea înalte cerul Pe atunci cu nevăzute fire legam stelele una de alta Știînd că în locul lor — Nu peste mult — Vom lansa constelația electrică A hidrocentralei. Împingînd cerul mai sus.

...În tainicul ceas, ca în nopțile noastre, demul, Dragostea se strecoară cu pas de umbră în timp, Ne caută fețele, Nu mîngie ochii Și ne odihnește frunțile Pe care, uneori, Tristețea — ca un pîianjen — Tese pinza fină a ridurilor.

De aceea citeodată corobrim în adînc Pe spirala desfășurată a unui gîd Chemăți de forța de gravitație A amintirii.

În adînc apa ațeargă spre tunel, spre conducte, Ca sîmetul spre tîburile de orgă, Presimțîndu-și acoul. Iar pe locul casei în care-am trăit So-mpletesc algele Repețind — vegetal — îmbrățișările noastre. Valurile tracînd necontenit pe acolo Capătă încandescența necesară luminii.

Constantin Abăluță

Cînd totul se schimbă în cîntec...

Soarele trece cu îdiple goale prin lanuri înalte de grîne. Dezgoliți pîn'la brîu prințre spice, așută sevele să se ridice și pămîntul ce-l calcă, în urma lui aromeste a piine

Soarele trece prin lanuri înalte, ia în mînă un spic și pînă ai gîndi boabele toate se coc și prin aer se-aud ca o fugă de note-arămii.

E vremea cînd totul se schimbă în cîntec, un cîntec ușor de abia auzit, aiergînd dăspleit, fiuturînd pe cîmpii ca înșăși respirația belșugului.

E vremea cînd totul se schimbă în cîntec. Din zări oamenii vin ca un val și-n urma lor snopii rămîn vestigii de aur pe mal.

E vremea cînd totul se schimbă în cîntec. Pe masă o piine rotundă și mare, e-un cîni nerostit, o laudă — adusă puterii din om, din pămînt și din soare.

Triumful lui Prometeu

Răzuna omului e să învingă, voința lui e să învie, legea lui supremă să meargă tot înaltime. Nici un fel de opreliști n-au întors omenirea de drumul ei. Cuceririle ei sînt alcătuite dintr-un număr înfinit de descoperiri în mersul spre veacurile deplinei victorii a omului asupra naturii. De la descoperirea focului la inventarea roții, de la roata la mașină, de la aceasta la descoperirea energiei nucleare și în cele din urmă, cea mai spectaculoasă, cea mai temerară dintre toate, saltul omului în Cosmos, toate sînt descoperiri epocale, devenite bune și întregei omeniri. Nu l Prometeii nu pot fi ucși. Nu pot fi închiși în sefuri cu comandă electronică. Nîmic nu poate opri triumful lor. Acesta este destînlul omenirii. Cele 705.570 invenții aflate în arhivă din București, milioanele de invenții aflate pe cuprînsul pămîntului, depun mărturia triumfului lui Prometeu. Esența constă în descuștarea forțelor celor eliberați de jugul exploatații și soarta, primejdioasă încă, a celor aflatî în lumea capitalismului.

Demonstrația cifrelor

Țara noastră a avut inventatori de mare renume: Vuia și Vlaicu, Coandă și Constantin, sînt doar o parte din oamenii de vază care și-au adus contribuția la aerarium-ul omenirii. Dar ei au trăit în vremea cînd tot ceea ce era bun, autentic în știința românească pleca în străinătate să-și capeze prețurile. Traian Vuia își brevele invențiile la Paris, Aurel Vlaicu murea, sacrificînd de indolența guvernărilor atoputernici, Coandă părea pămîntul natal pentru că avionul lui cu reacție nu avea condiții coapte de realizare nici măcar pe plan mondial, Constantinescu nu s-a bucurat o clipă doar de grija mai marilor zeii. Era vremea cînd mariele om de știință romîn, prof. dr. Victor Babeș, în discursul ținut cu prilejul sărbătoririi sale de către Societatea studenților în medicină, zmulgea vîlul de pe fața hidoasă a burgheziei.

Într-adevăr — spune Victor Babeș — în această țară cu politicanism exagerat, se confundă cu totul valoarea oamenilor. Cu cit un profesor se specializează mai mult în știința sa, cu cit mai mult își face datoria, cu cit mai mult este cunoscut în străinătate, cu atît este mai deprețiat, mai umilit, mai neglijat de puterînicii zilei... Cel care se devotăază științei, cu toate succese-

babli, la expoziția Industriilor franceze, batiza prezentată de firma Richon. Modelul este apropiat de „Mamut”. După cum vezi, am avut un cîmp larg de cercetare în care se puteau face multe.

„Gospodăriile colective cereau stăruitor institutul nostru o mașină ieftină, ușor de manevrat, cu randament mare. Se stăruia deosebit asupra siguranței de funcționare, întrucît cele „classice” sînt destul de capicariose. Am ajuns, prin căuțări îndelungî, împreună cu inginerul Susdeanu, la o mașină simplă, cu un randament mare, capabilă să bată complet porumbul, ușor de alimentat și cu un debit foarte mare, în care operațiile de deservire sînt mecanizate. Batiza românească a cîștigat concursul de batize de la Ru-se. Cîntărește doar 500 kg, are un motor de 7,5 kw, bate 9.000-9.500 kg. porumb la oră. Noutatea modelului constă în folosirea unui singur organ pentru două operații: de batoare și separare în același timp... Tovarășii de la uzina Magheru din Toplet au venit cu soluții noi care vor duce la ieftinirea mașinii. Greutatea ei va fi și mai mult scăzută.

Nu-i doar aceasta noutatea. Dacă ne gîndim numai la mîntile mameilor care desfăceau porumbul, ne-am da seama că strălucirea unei vieți, ca aceea a inginerului Dumitrescu Iulian, aflat abia la al treizeci și unulea an de viață,

Prezentul ca și viitorul aparțin lui Prometeu. Zadarnică osîndirea lui, chiar și în mîntea cu milenii în urmă. Zadarnică încuștarea mîntilor prometeice în sefuri cu comandă electronică la trustrul Harford Empire. Omenirea își urmează cursul neabătut spre veacul lumini, spre veacul triumfului depline. Mîntea omenească este afit de cutezători că nîmic, dar nîmic de pe fața pămîntului n-o poate ține în loc cu toate că sute, mii de invenții stau închiise în sefurile trustrilor.

În țara noastră pe care mîntul brătînesc o credea mică, incapabilă să-și dea contribuția ei la progresul omenirii, se iau măsuri ca pînă în cel mai îndepărtat cînt și așugă lumina electrică și carnea.

Tînrul din țara noastră își face o educație temeinică multilaterală. Inginerul Dumitrescu Iulian, fiu de țărîn, inventator, batizează romînești de porumb, este un om crescut în anii puterii populare.

„Die Tat” a publicat nu de mult hilarantele răspunsuri la ancheta în rîndu studenților a unui profesor din Edmonton (Canada): Leonardo da Vinci, cercuitor al Americii, Isaac Newton a fost președinte al Statelor Unite.

E o chestiune de esență. Realizările din țara noastră, din întreg lagărul socialist, stabilesc cel mai bine de partea cui este viitorul. Zi de zi, noi invenții vin să consolideze societatea socialistă, să facă viața mai îmbelsugată, mai plăcută. Este timpul care certifica triumful lui Prometeu, a unui Prometeu sublim prin cutezanța sa, descuștat. Marele vizuitor Karel Čapek, în a sa „Fabrică de absolut”, și-a imaginat progresul omenirii ajuns pînă la astfel de limite încît prin dezintegrarea elementelor se obține „eliberarea unui dumnezeu pur din punct de vedere chimic”.

Dumnezeul acesta există: omul, stăpînul naturii.

Tribuna tineretului

PAGINĂ ÎNCHINATĂ
FORUMULUI MON-
DIAL AL TINERETU-
LUI DE LA MOSCOVA

René Depestre
(HAITI)

POEM PENTRU PATRIA MEA ÎN CĂTUȘE

(fragment)

Iată-te, cu luminile tale legate la spate,
și cîntecele puse la zid
— amenințate cu arma ca o bandă-ucigaș;
și firele foamei la gleznele tale-ostenite de dansuri.
Eu te-am recunoscut
cu mult înainte de clipa în care,
spre marile mele extazuri, ai prins
insingerate, batistele cerului tău să le fluturi;
cu mult înainte de clipa în care,
pe căile mele, ai prins să-ți desfășuri,
cît vezi cu ochii, stîndardul tău ud de suspine și cețuri.
Am simțit trista vîlă a florului tău cătăreț
— un boș constrictor — de-a lungul arterelor mele.
Am simțit unitatea durerii cum mișcă
în pintecul meu ca doi gemeni,
cu iederi de purpur incolăcindu-mi
cele mai depărtate celule-ale bucuriei.
Iată-te, țară bătută pînă la sînge,
uite răceala de lamă înfiptă în hohotul risului tău,
uite-ți obrazul pătat de sordidele bezne-ale capitalului.
Iată-te, țară micuță cuibărită în ochii albaștri
ai dimineații acestea de mai,
țară-adunată în tine ca un nod gordian de lacrimi
în inima deschisă — a unui biet muzicant fără noroc.
O, patria mea înjosită, somptuoasă durere a dragostei
mele,

ghitară bătută!
Totuși, flacăra-ți tristă și mare,
în ciuda cătușelor ei de aramă
și-a-nngenunchatelor ei licării,
ține pururea trează
inmagurita tineretei-a libertății
și tineretea mea — umilă sevă-a exilării —
cîntînd, cîntînd cu inima în palme
pe cea mai naltă culme-a prosperității tale-nlănuite.

In românește de ROMULUS VULPESCU

Ivan Trenev
(BULGARIA)

IARMAROC

Prin vesela viltoare de colorați-căluși,
de goarnă de hirtie, de strigăte, de puși,
femeia care-naracă alic-e-n iarmaroc
din obicei zîmbește cu buzele de foc.
La arme, jînduște copilul. Ochii mari,
mirași și calzi contemplă, spectacolul bizar
bărbații trag în oameni de tablă colorată
și iată, omuleții că-nvie deindată
ce sînt atinși în alba lor inimă de tablă;
copilul nici nu știe, de-acestea, ce să creadă.
Copilu-i doar de-o palmă și stă privind în sus
cu ochii numai zîmbet, cuminte și supus.
Dar, că mai sînt și oameni, ei în cîrînd va ști,
legați de stîlp, cu ură, la zid, ca jînte vîi,
că nu se-nvîrt aceștia, cînd glonțul îi străbate,
cî mor cu fruntea-n slavă și sîrîgă: Libertate!
Cînd ochii mari și umezi, cînd dulcii ochi ei,
întrezări-vor totul, mai clar, în viitor,
va deveni copilul al păcii-apărător
și-al celor ce dau roată, voioși, pe călușei.

In românește de AURORA CORNU

Lorraine Hansberry^{*)}
(S.U.A.)

STEAG ÎN FEREASTRA UNEI BUCĂTĂRII

Ziua aceasta n-are nimic incurajator.
Balta cerului e de cenușă compactă.
Pe trotuare, oameni purtînd în spinare
Rucsacuri de excursie și bețe de baseball,
Dar cu ochii plini de tristețe.
Pe strada Michigan, doi băieți mari,
Elevi de liceu, în uniformă militară,
Cu trompete sub braț.
Centiroane albe, nasturi de alamă:
Doi băieți mari.
Lîngă un automobil,
Cineva cîntă „Binecuvîntată fii, Americă!”
O voce de alto, somnorosă și gravă,
Se poticnește în hătîșul cuvintelor
Și izbucnește în ris, înainte de a se sfîrși cîntecul.
Printre ai mei, risul e un ritual simplu.
Noi le spunem copiilor noștri:
în vremurile grele, am ris mult —
Orice altă armă era interzisă.
Urechile oamenilor lipsiți de suflet
Care se socoteau stăpîni,
Tălmăceau în așa fel țipetele
Acelora pe care-i schingiuiau,
Încît îi se părea că aceștia chiuie de bucurie.
La fel și acum:

*) Lorraine Hansberry, poetă „de culoare” din Statele Unite, în vîrstă de 30 de ani, autoriza pieșel „Un strugure în soare”, jucată și pe scenele teatrelor noastre.

Hangarele infernale, de cărămidă,
Adăpostesc risul negru,
Iar cei ce nu știu, spun:
Iată, e un dar al soarelui african...
...Pe strada 43,
Poporul meu se revarsă din vîgăunile lui
Pe trotuare, și se uită în sus,
Către soare.
Parc-ar fi răstîgîniți, Bătrînii zimbesc
Și le mulțumesc dumnezeului lor, pentru pacea
Pe care le-o dăruie.
Tinerii scormonesc cu privirea:
Gunoaie și circiumi, e tot ce găsec.
În fața unui altar:
La mormintul celor trădați,
Fete sculpturale, africane, înveșmîntate parcă în straie
grecești,

Ridică brațele pentru a-l purta cît mai sus
Pe războinicul negru, cărînt în luptă.
Ce singur pare acesta, în aerul de cenușă!
Ca un om asinat.
Depunem coroana,
Înlătm steagul,
Rostim cuvîntul
Și, iată, cenușa se destramă,
Iar noi, care visăm pacea,
Stăm în razele soarelui.
Și jurăm să fim credincioși păcii —
Această dulce făgăduință.
Dar în spatele nostru,
Prin curțile caselor și prin fața
Bisericii cu fatada de prăvălii,
Bat tablele și se-naltă, cîrcin,
Cîntecul războinic.
Plecăm de lîngă nefericitul ostaș negru
Și, cu urechile rînite de bătaia telor,
Ne începem marșul
Împotriva acestui ritm drăcesc.
Astfel trecem pe străzi,
Cu pașii hotărîți ai păcii.

In românește de PETRE SOLOMON

Charles Dobzynski
(FRANȚA)

VISIND ÎN VIITOR

pentru Dominique și Paul Eluard

Nu, tineretul nostru nu suferă de spleen
Le ține loc de taină un vis în viitor
Și-n timp ce-n întunecul destinului se usucă
Un pod le-nține Pacea de iarbă, cer și flori.
În visurii viitorului le-năgîna ritornel
Și-i-naltă-n apărarea unicului lor bun:
Un viitor de pace cu oamenii senini,
Priviți-i cum dau mina comorilor visate.
Priviți-i cum își scaldă obrații în lumină.
Și sînt cu ei alături beau din fîntina lor
Și-n cîntecul lor viața mi-o-nfășor ca-ntr-un fald,
Și-mi schimb cu ei ființa, ca aerul și facul,
Și sînt prezent în secol, fiind mai bun, mai cald.

In românește de TAȘCU GHEORGHIU

Takanori Simadzu
(JAPONIA)

OAMENILOR DIN ÎNTREAGA LUME

Oameni!
Ascultați
cîntecul Hiroșimei, cîntecul amar
al dezastrelor ei.
E un cîntec de neprețuit
și-o fărîmă din inima voastră
o veți simți cum pierde odată cu el...
Fulgerat de-o durere cumplită,
orașul
își întredeschide
buzele arse...
Oameni, voi auziți?
Hiroșima,
Hiroșima cîntă
și cîntecul ei sună stîns, sună degit
ca un clopot plesnit, de aramă...
Nu!
Femei și bărbați, nu!
Mai puteți cînta?
Mai pot să pipăie cîntece în inimile voastre
cînd blînda lumină a soarelui
a pîlit, odată cu stelele?
Dacă ochii morți s-ar deschide
și s-ar deschide ceruri de-nțineric,
prin albastrimii sonore, ar vedea
tot ce-a fost aici, pe pămînt:
năclepe
în plină zi.
S-ar auzi strigăte-n marea de flăcări
și mormurul palid al riului,
ce spală cenușa roșie
de pe nisipuri.
Cum mai putem cînta?
În vezi
cîntecele noastre n-or să mai răsunc
(au fost îndăbușite de ierburi ciudate
în ațara lacrimilor.
Nimic!
Ce poate răscumpăra
țigva omenească cu găuri negre
în loc de ochi?
Numai veșnicia,
numai puterea de-a nu uita,
și de a fi viu —
marea, omeneasca iubire.
Oameni,
voi auziți?
Răsună cîntecul
despre marea durere...
Oameni,

pentru voi se-aude acest cîntec!
Orașul ridicat din cenușă
ne așteaptă,
orașul cu cîntece frumoase și triste.
...Hiroșima!
Adîncă, netulburată,
e albastrimea rîurilor tale,
neclătinată de nori
și de aripi de păsări
e albastrimea cerului tău.
Hiroșima,
dragostea mea.

In românește de GH. TOMOZEI

Teodoro Vanegas Andrade
(ECUADOR)

POEMA PĂCII

Dimineața,
cînd larg, de-odată, se deschid ferestrele,
cînd ușile cu zgomot se deschid deodată,
la masă ni se-aduce piinea,
o piine cu nînsoare de fîmă
aiodoma obrazilor de nea ai ostentului,
dar pururea

voiosului morar.
Piinea...
Cînd o privesc, îmi vin în minte
Caznele plugarului și ale bivalului său,
pe care-l arde soarele

Ei sînt aceia și-i biciuie năvalnici snopi de piice.
Care intră în adîncurile toamnei,
ca să adune dururile verii
doloroasă de roade și mărînime.
Dimineața,
cînd gîngos rid copiii către soare
și cînd bătrînii fără de speranță
își murmură într-una rugăciunile,
mi-i domic sufletul de pace,
de pace pentru toți cîți își încep o nouă zi,
mi-i dor.

La nămiezi,
cînd îmi arunc privirile pe ape,
vîd undele cum lasă-n urma lor,
pe fiecare piatră,
cîte-o literă închisă-n nemiscare.
Căci rîurile ne cuvîntă-n graiul veșniciei.
Și vîd cum repezile ape se opresc
și se prefac în viguroase ierburi,
crescînd și căutînd văzduhul.
Și-n apele-avîntate către stele
picioarele mi le scufund...
Iar frunzele,
frunzele buzelor mele, atunci,
se-nfloară, simțînd gustul vieții!
Și buzele mele cuvîntă:
Mereu pace ție, mereu, omire
ce cu tălpile goale trăiești
la izvoarele vieții!
Seara,
cînd marile umbre
preschimbă copacii-n giganți,
cînd bufnița somnului și-l dă laparte,
cînd cerul coboară-n amintirile clopotelor,
cînd cîna sosește
odată cu turmele,
zidarul își poartă privirea pe ziduri în sus:
case durură, cu miile, miile lui.
Seara,
cînd tata se uită la turlele
catedralei străvechi
și i se par într-o noapte de-nalte,
încît au ajuns pînă la cer,
eu știu la ce se gîndesc amîndoi.
Știu eu la ce se gîndesc...
Numai în vremuri de pace
E bine de omul cîntît!

In românește de BEN CORLACIU

Walter Werner
(R. D. GERMANĂ)

SE DESLUȘEȘTE OMUL...

(fragment)

Da, e visul nestînelor iubiri,
lasomie și rouă și învocați trandafiri,
și talazul gîngăș al miresmei
de flori...
Tu le torci într-un fir aurit,
basm mereu început, niciodată sfîrșit:
tu, ai inimii mele
și sîrînt, și izvor.
Pe aripi de fluturi
am pus fericirea
oierbinte
a dragostei noastre.
În spuma livezii în floare
noi fruntea adînc cufundarăm,
Sărutul nu are nici gust de oțel,
nici gust de cenușă.
Cu soarele-n jurul inensului
ce-n vînt vălurește sub zare,
noi doi ne-am rotit
în vremea de aur a verii;
și-n brațe am strîns
miresma de ierburi răscopate.
În miriștea incendiată
de flăcări mlcomă-taomnei,
privirile noastre s-au prefăcut
în zvelte tulpine, mustind
de seve,
și-n spice-nărcate de rod.
Pămîntul palpită sub veșnicul soare
și-n miezul de gheață al iernii,
cînd razele cad

pieziș în fereasta brumată.
Știi voi cît de largă e lumea,
lumea aceasta a noastră,
și cum scînteiază speranța,
toate speranțele noastre?
Cum cîntă-n artere sîngele nostru,
și ne îndemnă să ducem
mereu mai departe
elanul acesta al lumii?
Voi, cei veniți după noi,
dați-ne mină,
din secolul nostru sărbătorec!
Inima noastră se-naltă
în conștiința milenului vostru,
pe puntea-arcuită
a tineretii ce ne unește,
printre-nfloritele tîmuri
ale păcii biruitoare.

In românește de DAN GRIGORESCU

Iulia Drunina
(U. R. S. S.)

DESPRE DRAGOSTE

Orașul, cum începe?
Cum să-nceapă?
Cu corturi mari.
Cu vise lăzăr bîi.
Și cu băieți ce-aleargă după apă
Zănoateci, dimineața, la riu.
Dar la, la, la, la, la.
Unde scapăți oare?
Prin arși, lîngă noi.
Și prin zăpezii
Către-ni speranță viltoare.
La focuri mari de tabără seghadă.
Orașe-ncepe ca grășni.
Așa e.
Cu sefi de gardiere
Năucii —
Orașe-ncepe seara, cu-o vîpăie...
Î-o luptă-n care n-ai drept să eziți.
Și-n lupta-aceasta
Creșchimbă firea,
Creșchimbă zeii
Mări cu valul blind.
Ca pe-un oraș ne construim iubirea,
Grășni, însemnîndu-ne, arzînd.
Noi, ziditorii tineri
Ai cetății,
Vom ști să dăm și nume,
Fericirii:
Va fi o piață a Fidelității
Ș-o stradă-a Ochilor îndrăgostiți.
Oraș
Al întîlnirilor senine,
Închipuit
De visul unanimității.
Aici, iubire, vom trăi cu tine,
Și-l vom păzi. Și o să te păzim.

In românește de FLORIN MUGUR

L. F. Funes
(ARGENTINA)

CÎNTEC DE PACE

(fragment)

...Dar estăl mă gîndesc la pace,
o simt chemată de nicovale,
învoată de pînă, împlorată cu lacrimi de valul
marelor, —
nemărginită pace pe care o simt venind
în orice lucru de care mă ating,
în tot ceea ce sună, în tot ceea ce speră.
O văd născîndu-se, vibrînd în lăutele țărănești
ce se trezesc în valurile griului.
Mi-e dragă pacea senină și umbra prietenului
și mi-e dragă seara limpede prin trestii,
agonisînd cîlîndri zvelți de parulm.
Aceasta e pacea care mi-e dragă, pacea pe care
o visez
care-mpinge zîug ușor, învîrînd-o cu bunăvoință,
care-o-ndeamnă ușor spre lacrimă și apol,
ogolînd-o
o face să dea rădăcină de lumină în înălțimi,
să-mbrace ruinele în ferigă verde, să zămislească
diamante în ape
dragă.
Pace!
Pace pentru orașe, pentru gurile rîurilor ce
păstrează
lumtuloase vîlmășaguri aurii de pește,
pace pentru cîmpurile cu grîne și pentru drumul
prăpăstios
ce urcă mereu către piscuri ca să-nlînească
florile de mica
Pace, ca dimineața să-și desfacă degetele însoțite
pe fruntea
pace pentru cea mai curată din amintirile mele,
pace pentru onoare.
Pace pentru atomii de hidrogen și uraniu,
pace pentru brațele femeii pe care o iubesc,
pace pentru cel ce moare învîltit în ghitară,
pace pentru orice dragoste, pentru toate cazur:
ce pot să vorbească de pace.
Pace pentru fiecare din punctele mărunte și desce
ce se înlîmpă pe hartă.

Aceasta e pacea care ție dragă, care mi-e
dragă
aceasta e pacea pe care azi o simt chemată de
nicovale
învoată de pînă, împlorată cu lacrimi de valul
marelor

In românește de GEO DUMITRESCU

